

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์– คณิตศาสตร์
ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
เสาวคนธ์ สาทา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์
ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
เสาวคนธ์ สาทา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์– คณิตศาสตร์
ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
เสาวคนธ์ สาทา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2550

เสาวคนธ์ สาขา. (2550) : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ เวย์น กริทอง.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง และวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 238 คน เป็นนักเรียนชาย 108 คน และนักเรียนหญิง 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น:มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ทัศนคติต่อการเรียน (X_{10}) การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_7)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น:มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง: ปริญญาตรี (X_8)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : นักเรียนชาย (X_1) เพศ : นักเรียนหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง:สูงกว่าปริญญาตรี (X_9) และลักษณะกายภาพทางการเรียน (X_{12})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) ทศนคติต่อการเรียน (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) และ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{11}) โดยปัจจัย 4 ปัจจัยนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 34.3

5. สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ได้แก่

5.1 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .663 + .178X_{13} + .207X_{10} + .255 X_{14} + .127X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .219 X_{13} + .222X_{10} + .267 X_{14} + .167X_{11}$$

FACTORS AFFECTING ON LEARNING ADJUSTMENT OF THE FOURTH LEVEL,
SECONDARY GRADES 4-6 STUDENTS OF SCIENCE AND MATHEMATIC
PROGRAM AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY ;PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL (SECONDARY) IN WATANA
DISTRICT, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SAOWAKON SATHA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
March 2007

Saowakon Satha. (2007). *Factors Affecting on Self-Learning Adjustment of The Ffourth Level, Secondary Grades 4-6 Students of Science and Mathematic Program at Srinakharinwirot University ;Prasarnmit Demonstration School (Secondary) In Watana District Bangkok.* Master's Project, M.Ed.(Educational Psychology) . Bangkok : Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor. Assoc. Prof. Waythanee Greethong

The purpose of this research were to investigate factors affecting on self-learning adjustment of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Science and Mathematic Program at Srinakharinwirot University ;Prasarnmit Demonstration School (Secondary) In Watana District, Bangkok. These factors were divided into three dimensions. First of them was personal factor : gender, age, class level ,learning achievement and attitude towards learning , second of them was family factor : guardian's learning supportive and guardian's educational level, third of them was environmental factor : physical learning environment , interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups.

The 238 samples : 108 males and 130 females were students for the Fourth Level, Secondary Grades 4-6 Students of Science and Mathematic Program in academic 2006. The research instrument was factors affecting on self-learning adjustment questionnaires. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive self-learning adjustment and 6 factors : class level : matthayom sukka IV (X_3) attitude towards learning (X_{10}) guardian's learning supportive (X_{11}) interpersonal relationship between students and their teachers(X_{14}) and guardian's educational level : under bachelor degree (X_7) at .01 and .05 level , respectively .

2. There were significantly negative self-learning adjustment and 2 factors : class level : matthayom sukka VI (X_5) and guardian's educational level : bachelor degree (X_8) at .05 level .

3. There were no significantly self-learning adjustment and 6 factors : gender : male (X_1) , gender : female(X_2) , class level : matthayom sukka V (X_4) learning achievement (X_6) guardian's educational level : above bachelor degree (X_9) physical learning environment (X_{12}).

4. There were 4 factors affecting on self-learning adjustment of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Science and Mathematic Program at Srinakharinwirot University ;Prasarnmit Demonstration School (Secondary) In Watana District, Bangkok ranking

from the most affecter to the least affecter were interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{14}), attitude towards learning (X_{10}), interpersonal relationship between students and their teachers(X_{14}) and guardian's learning supportive (X_{11}) at .01 level. These 4 factors could predicted self-learning adjustment of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Science and Mathematic Program at Srinakharinwirot University ;Prasarnmit Demonstration School (Secondary) In Watana District, Bangkok about percentage of 34.3 .

5. The predicted equations affecting on self-learning adjustment of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Science and Mathematic Program at Srinakharinwirot University ;Prasarnmit Demonstration School (Secondary) In Watana District, Bangkok were as follows :

5.1 In term of raw scores were :

$$\hat{Y} = .663 + .255X_{14} + .207X_{10} + .178 X_{13} + .127X_{11}$$

5.2 In term of standard scores were :

$$Z = .267 X_{14} + .222X_{10} + .219 X_{13} + .167X_{11}$$

อาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ของเสาวคนธ์ สาทา ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ เวย์นี กรีทอง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ เวย์นี กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เวย์นี กรีทอง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ นันทวิทย์ แผ่นหาคะ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)
วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เวหนี กรีทอง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์นันทวิทย์ เฝ้ามหานาคะ กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ซึ่งให้ความรักความเมตตาแก่ศิษย์ พร้อมทั้งกรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอชื่นชมและลึกซึ้งในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ที่ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินการได้สำเร็จ สมบูรณ์ลงได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พาสนา จุสรัตน์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และอาจารย์นันทวิทย์ เฝ้ามหานาคะ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำต่างๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พูลศักดิ์ เทศนิยม ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่กรุณา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ขอขอบใจนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา (ภาคพิเศษ) ทุกคน ที่เป็นกำลังใจด้วยดีมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุนการเรียนและให้ทุนการศึกษา ตลอดจนให้ความรัก ความเมตตา ความห่วงใย และให้กำลังใจกับผู้วิจัยด้วยดีมาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบแด่ บิดา มารดา ซึ่งเป็นที่เคารพยำเกรง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

เสาวคนธ์ สาทา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	4
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	8
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในการเรียน	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในการเรียน.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในการเรียน	20
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	32
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
ประชากร	39
กลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	40
การหาคุณภาพเครื่องมือ	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
อภิปรายผลการศึกษา	66
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	81
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	104

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น.....	39
2	แสดงผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	55
3	แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการ เรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพ ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ เพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร.....	56
4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้าน สิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับ ที่มีต่อการปรับตัวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร.....	58
5	แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม ทางการเรียนที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis)	59
6	การวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อม ทางการเรียนที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร	60
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน	98
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามการสนับสนุน การเรียนของผู้ปกครอง	99
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน	100
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	101
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	102
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระบวนการปรับตัว.....	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่คนเราสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุขและพัฒนาตัวเองให้ก้าวหน้าได้นั้นจะต้องอาศัยการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะในสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ รวมไปถึงสาขารัฐประศาสน์ส่งผลให้ประชาชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายขึ้น และในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย ซึ่ง นิภา นิธยาน (2530 : 12) กล่าวว่าปัญหาใหญ่ข้อหนึ่งของคนไทยในปัจจุบันคือปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวหรือปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี อันมีผลกระทบกระเทือนถึงแบบแผนความเป็นอยู่ ตลอดจนชีวิตจิตใจของคนไทยทุกวัยทุกด้าน สังคมไทยทุกวันนี้มีสภาพสับสนวุ่นวาย ขาดความคงตัว และเต็มไปด้วยข้อเรียกร้องและขัดแย้ง สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้คนเราปรับตัวไม่ทัน อันทำให้เกิดปัญหาและความคับข้องใจนานาประการ จนบังเกิดความรู้สึกสับสนระส่ำระสายทั่วไปหมด แต่คนเรามีแรงผลักดันบางอย่างที่ทำให้เกิดความต้องการและพยายามที่ดิ้นรนแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการของตน และยิ่งกว่านั้น สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เราต้องพบกับความกดดัน และความตึงเครียดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเราได้อย่างง่ายดายเสมอไป

วัยที่มีความสำคัญมากวัยหนึ่งในด้านการปรับตัวคือ “วัยรุ่น” ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา และมีความเครียดทางอารมณ์ (Hurlock. 1967 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นิภา นิธยาน (2530 : 17) ที่กล่าวว่า ช่วงวัยที่เกิดวิกฤตการณ์หรือปัญหายุ่งยากใจในการปรับตัวมากที่สุดได้แก่ วัยรุ่นต่อเนื่องกับวัย ดอนตัน คือ ระหว่างอายุ 15 – 25 ปี ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่คนเราดิ้นรนต่อสู้เพื่อการเป็นใหญ่เต็มตัว และพยายามสร้างหลักฐานของชีวิตทุก ด้านเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ยิ่งกว่านั้นวัยนี้มีความกลัวหรือความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องทางสังคมมากกว่าวัยอื่น ได้แก่ กลัวการเสียหน้าในหมู่เพื่อนร่วมวัย ตัวอย่างเช่น กลัวสอบตก กลัวกล่าวหาว่าเป็นคนขี้ขลาด กลัวถูกหาว่าเป็นลูกแหงของพ่อแม่ กลัวการไม่มีแฟน กลัวเสียแฟนให้เพื่อน กลัวกลุ่มเพื่อนรังเกียจ นอกจากนี้ยังมีการกลัว มีอำนาจ กลัวการวิจารณ์ของพ่อแม่หรืออื่น กลัวความผิดหวัง และความล้มเหลวในด้านการเรียน การทำงาน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 22)

ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมส่วนมากมักเป็นผลมาจากการปรับตัวที่ไม่ดีของบุคคลที่แตกต่างกันออกไป การปรับตัวเป็นกิจกรรมสำคัญของชีวิตเป็นกระบวนการทางจิตใจเพื่อคงไว้สุขภาพจิตที่ดี การปรับตัวเกิดจากแรงผลักดันภายในตัว การที่บุคคลปรับตัวได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพกับสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ สถานการณ์เหล่านี้ทำให้เกิดความเครียดขึ้น บุคคลต้อง

พยายามหาวิธีการปลดปล่อยความเครียดออกไปเพื่อเป็นการรักษาสมดุลของชีวิตไว้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคคลเกิดการปรับตัวกรรมของตน เรียกว่าการปรับตัวนั่นเอง ซึ่งถ้าบุคคลสามารถปรับตัวได้ บุคคลนั้นก็จะมีความสุข มีความสบายใจ มีความเชื่อมั่นในตนเองสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ดีลักษณะเช่นนี้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม แต่ถ้าบุคคลไม่สามารถปรับตัวเองได้จะทำให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ซึ่งอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองและอาจทวีความรุนแรงและอาจเป็นผลร้ายต่อตนเองและสังคมโดยรวมได้หากไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงในทันทีทันใด (อรพินธ์ ชูชม ; และอัจฉรา สุขารมณ์. 2523 : 1, 2536:77) นับว่าเป็นปัญหาการปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียนเป็นปัญหาที่พบบ่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในช่วงชั้นที่ 4 ซึ่งการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ส่วนใหญ่เป็นการเน้นหนักเนื้อหาทางวิชาการมากกว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ดังนั้น ทำให้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ของโรงเรียน เพื่อที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จทางด้านการเรียนเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีคุณภาพในสังคม และสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หากการปรับตัวของนักเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ใหม่นี้ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ เกิดความซับซ้อนใจ ย่อมส่งผลกระทบต่อการศึกษา เช่น ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ เรียนไม่สำเร็จต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน เวลาเรียนไม่พอ

จากการที่ผู้วิจัยรู้จักกับอาจารย์ที่โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้รับฟังคำปรารภจากอาจารย์ว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนมาก โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เช่น ไม่เข้าใจวิชาที่เรียน และปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนไม่ได้ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นโดยให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 64 คน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า“ขณะที่นักเรียนเรียนอยู่ในขณะนี้ นักเรียนมีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีเป็นปัญหาใด” ผลการสำรวจพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบว่า มีปัญหาด้านการเรียนจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ได้แก่ การปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนไม่ได้ ไม่ชอบครูผู้สอน ไม่เข้าใจในรายวิชาที่เรียน และครูสอนไม่เข้าใจ รองลงมาเป็นปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 31 ได้แก่ ไม่มีเพื่อนสนิท เข้ากับเพื่อนได้ยาก เพื่อนไม่ยอมรับ ความคิดเห็นไม่ตรงกัน อันดับสามเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ค่าใช้จ่ายเยอะ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตอบว่า มีปัญหาด้านการเรียนจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 ได้แก่ เนื้อหาวิชาเรียนยาก เรียนไม่เข้าใจ การบ้านเยอะ รองลงมาเป็นปัญหาด้านส่วนตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 ได้แก่ ไม่ค่อยมีเวลาว่าง พักผ่อนไม่เพียงพอ อันดับสามเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 18.18 ได้แก่ เงินไม่พอใช้ ไม่สามารถซื้อของที่ต้องการได้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตอบว่า มีปัญหาด้านการเรียนจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ได้แก่ เรียนไม่เข้าใจ การบ้านเยอะ ไม่มีเวลาอ่านหนังสือเตรียมสอบ รองลงมาเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายสูง เงินไม่พอใช้ อันดับสามปัญหาด้านสุขภาพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ได้แก่ พักผ่อนไม่เพียงพอ ปวดหัวบ่อย เครียด

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “นักเรียนคิดว่าปัญหาจากคำถามข้อที่ 1 เกิดจากสาเหตุใด” ผลการสำรวจพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตอบว่า ปัญหาด้านการเรียนเกิดจากเรียนไม่เข้าใจ เนื้อหาวิชายากขึ้นกว่าระดับมัธยมต้นปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อนเกิดจาก ย้ายห้องเรียนใหม่ เพิ่งเข้ามาเรียนที่โรงเรียนนี้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เกิดจาก ค่าใช้จ่ายสูงใช้เงินฟุ่มเฟือย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตอบว่า ปัญหาด้านการเรียนเกิดจาก เนื้อหาวิชายาก อาจารย์สอนเร็ว ไม่มีเวลาทบทวน ปัญหาด้านส่วนตัว เกิดจาก มีงานต้องทำมาก นอนดึก ดิ๊ดดูทีวี ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ซื้อมือถือที่ไม่จำเป็น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตอบว่า ปัญหาด้านการเรียนเกิดจากอาจารย์สอนเนื้อหาวิชา สอนเร็ว การบ้านเยอะ ต้องทำงานย่อยส่งอาจารย์หลายวิชา ปัญหาเศรษฐกิจ ได้แก่ ใช้เงินเยอะ ซื้อมือถือที่ไม่จำเป็น ค่าใช้จ่ายต่อวันเพิ่มมากขึ้น ปัญหาด้านสุขภาพ เกิดจาก ต้องอ่านหนังสือเตรียมสอบ มีงานการบ้านต้องทำส่งให้เสร็จทันเวลา

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม) พบว่านักเรียนน่าจะมีปัญหาในด้านการปรับตัวด้านการเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ดั่งที่ ผ่องพรรณ เกิดเกิดพิทักษ์ (2530:69) กล่าวว่า การปรับตัวด้านการเรียน หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเองไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนกระทั่งบุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ และถ้าบุคคลนั้นปรับตัวได้ดีก็จะอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นได้อย่างมีความสุข ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวของนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวมักเกิดปัญหาพฤติกรรมอื่นขึ้นมา เช่น เกเร ก้าวร้าว ดื้อ ชน หงุดหงิดคบเพื่อนไม่ดี หนีเรียน หนีเที่ยว ปัญหาทางเพศ และ การใช้สารเสพติด ซึ่งเกิดจากความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเองที่มาจากความสำเร็จในการเรียน การถูกตำหนิจากพ่อแม่ เป็นความรู้สึกตนเองล้มเหลว และขาดความภูมิใจในตนเอง การหาสาเหตุของปัญหาควรรีบทำเพื่อป้องกันปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ ที่จะตามมาได้ (ผ่องพรรณ เกิดเกิดพิทักษ์. 2530:71; อ้างอิงจาก Coleman and Hammen” 1974)

ด้วยเหตุนี้ วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านส่วนตัวด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับ การปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ของนักเรียน ในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปรับตัว ด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการวางนโยบาย การป้องกัน การแก้ปัญหา ส่งเสริม และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 รวม 238 คน เป็นนักเรียนชาย 108 คน และเป็นนักเรียนหญิง 130 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 รวม 238 คน ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (yamene. 1967:886-887) เป็นนักเรียนชาย 108 คน และนักเรียนหญิง 130 คนซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 ระดับชั้น

2.1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.1.4 ทักษะคิดต่อการเรียน

2.1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

2.1.2.1 การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

2.1.2.2 วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง

2.1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.1.3.1 ลักษณะกายภาพทางการเรียน

2.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปรับตัวในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนได้เหมาะสมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนใน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ พยายามซักถามเพื่อให้เข้าใจ การตั้งใจและเอาใจต่อการเรียน ความพยายามเรียนที่จะเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัย ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน ดังนี้

2.1.1 เพศ ได้แก่ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง

2.1.2 ระดับชั้น ได้แก่

2.1.2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1.2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1.2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่แสดงผลเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.4 ทศนคติต่อการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ดังนี้

2.1.4.1 ทศนคติด้านความคิด หมายถึง การคิดถึงคุณค่า และประโยชน์ของการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ที่จะนำวิชาความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดอบรมสั่งสอนพัฒนาตนเองและสังคมไปในทางที่ถูกต้อง

2.1.4.2 ทศนคติด้านความรู้สึก หมายถึง ความชอบ ความพอใจต่อการเรียนและครูผู้สอน บรรยากาศการเรียน การสอน

2.1.4.3 ทศนคติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม หมายถึง การตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ครูผู้สอนกำหนด ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ทบทวนบทเรียน และขยันทำการบ้าน

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง และวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ดังนี้

2.2.1 การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดาหรือผู้ปกครองภายในครอบครัวให้การสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความสนใจ ซักถาม แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้เงินและทุนทรัพย์ในการใช้จ่าย ให้เวลานักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียน ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการเรียนของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.2.1.1 การสนับสนุนทางด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียน เครื่องแต่งกาย และเงิน ให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ ตามความจำเป็นทางการเรียนของนักเรียน

2.2.1.2 การสนับสนุนทางด้านวาจา ได้แก่ การให้ความสนใจ ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและชี้แนะทางด้านการเรียนแก่นักเรียน

2.2.2 วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่

2.2.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.2.2.2 ปริญญาตรี

2.2.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังนี้

2.3.1 ลักษณะกายภาพทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้อมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา ดังนี้

2.3.1.1 สถานที่เรียน หมายถึง ภายในห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศดี มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน บริเวณของห้องเรียนปราศจาก กลิ่น และเสียงรบกวน

2.3.1.2 สื่อและอุปกรณ์การเรียน หมายถึง มีปริมาณของสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอนเพียงพอเมื่อเทียบกับครูผู้สอนและนักเรียน มีความทันสมัย และมีคุณภาพของการใช้งาน

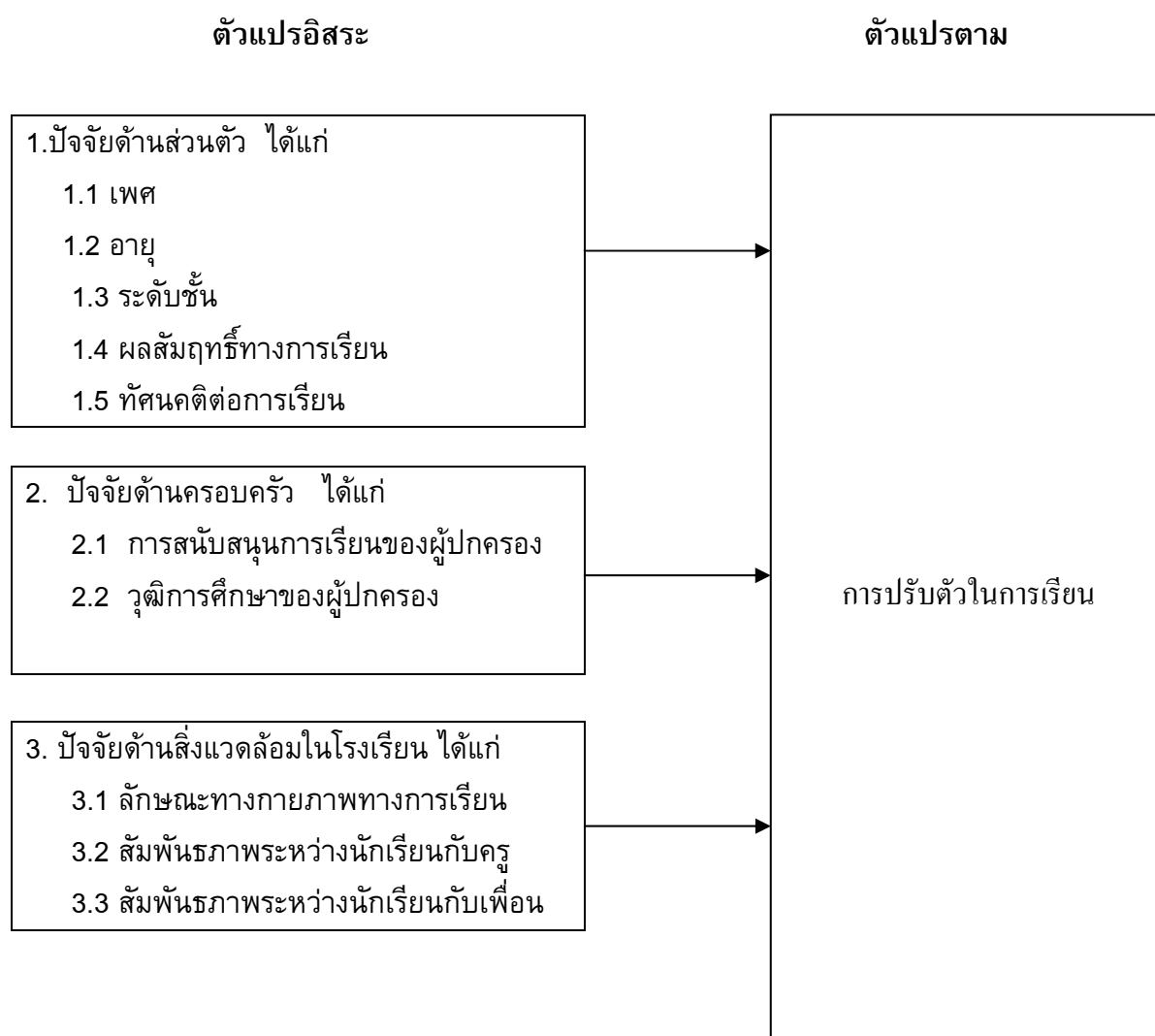
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของ นักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของ ครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.3.2.1 ปฏิบัติตนของ นักเรียนต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูจนสามารถทำได้ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบกับปัญหา ตั้งใจเรียนและสนใจในบทเรียนที่ครูสอน

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของ ครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน และให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของ นักเรียน และเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกัน และกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จทางด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 เกิดจากปัจจัยสามด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง และ วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง และ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ กับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อการปรับตัวด้าน การเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนรู้แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในการเรียน

1.1.1 ความหมายของการปรับตัว

เบอ์นาร์ด (Bernard. 1960: 64) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึงการที่บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ ความแจ่มใสอย่างสูงสุด มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม มีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิต

กิลเมอร์ (Gilmer. 1971: 75) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวไว้ว่า หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับตนเองและสภาพแวดล้อม โดยจะไม่เทียบเท่ากับเกณฑ์หรือระเบียบใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นการรับรู้ตนเองของบุคคลแต่ละคน

โคลแมน และ แฮมเมน (Coleman ; & Hammen. 1981: 48) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524: 6) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านอารมณ์ปัญหาด้านบุคลิกภาพและปัญหาด้านความต้องการ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถอยู่ได้ในสังคมหรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ์ (2532: 7) ได้ให้ความหมายของการปรับตัว คือ การปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้เกิดความสอดคล้องกลมกลืนเข้ากับสภาพแวดล้อมและความต้องการของตนเอง

นงเยาว์ สมพิทยานุรักษ์ (2537: 11) ได้สรุปว่าการปรับตัวหมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่จะปรับสภาพที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านบุคลิกภาพและปัญหาด้านความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น

สุภาณี เจียมศักดิ์ (2543: 19) ได้สรุปความหมายของการปรับตัวว่า หมายถึง พฤติกรรมการตอบสนองของบุคคลเมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือสิ่งแวดล้อมของตนเองเพื่อปรับให้คงสภาวะความสมดุลของร่างกาย จิตใจและสังคม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

1.1.2 ทฤษฎีการปรับตัว

ดวงเดือน พันธุนาวิณ และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉนิก (2524: 10-12) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการปรับตัวของอีริกสัน (Erikson) ว่าสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดในการปรับตัวคือ ความสัมพันธ์ของครอบครัวซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการวางพื้นฐานทางจิตใจให้แก่บุคคลตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นมา ความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวของบุคคลเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ทางความรู้ความสามารถและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การที่บุคคลจะปรับตัวได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลนั้นที่มีต่อผู้แวดล้อมตนเอง อีกทั้งความสามารถในการปรับตัวได้ดีในขั้นก่อนจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวในขั้นต่อไปด้วย นอกจากนี้ทฤษฎีของอีริกสันยังกล่าวว่า เด็กต้องปรับตัวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระและสังคม ประกอบการเลี้ยงดูของครอบครัวและพื้นฐานทางจิตใจแต่เดิมของเด็ก ซึ่งจะส่งผลรวมกันต่อความสามารถในการปรับตัวของบุคคลในแต่ละช่วงอายุ

รอเจอร์ส (Rogers. 1967: 108) ได้อ้างทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง เขาได้พิจารณาการปรับตัวในแง่ของการปรับตัวในภายในตนเอง โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ที่บุคคลได้รับรู้และการได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งการประเมินผลจากการปฏิสัมพันธ์นั้นจะก่อให้เกิดตัวเรา หรือ “โครงสร้างของตน” ขึ้นมาเพื่อเป็นการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น บุคลิกลักษณะ ความสามารถของตน บทบาทต่าง ๆ ของตนเองในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ทัศนคติและค่านิยมของตัวเรา ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับจึงมีส่วนสำคัญในการกำหนดบุคลิกภาพของบุคคลให้แตกต่างกัน โดยแต่ละบุคคลจะเข้าใจและรู้จักโลกส่วนตัวของเขาได้ดีที่สุด บุคคลที่ปรับตัวได้ดี คือ บุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง เข้าใจและยอมรับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความเป็นจริง นำประสบการณ์นั้นมาจัดให้สอดคล้องกับโครงสร้างหรือบุคลิกลักษณะของตนได้อย่างไม่ขัดแย้งหรือบิดเบือนและมีการรับรู้ความคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ส่วนบุคคลที่ปรับตัวไม่ได้จะมีความขัดแย้งระหว่างความคิด

เกี่ยวกับตนกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ในทางลบ ทำให้เกิดความตึงเครียด ความวิตกกังวล สับสน ไม่แน่ใจ สูญเสียความเป็นตัวของตัวเองและความคิดเห็นเกี่ยวกับตนจะเป็นไปในทางลบ

รอย (Roy. 1976: 135-138) ได้วิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามหลักของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ ที่เชื่อว่ามนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อคงไว้ซึ่งความพื้นฐานอันเป็นดัชนีบ่งชี้ความมั่นคงของชีวิต รอยจึงได้อธิบายถึงการปรับตัวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการตอบสนองของบุคคลเมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือสิ่งแวดล้อมของตนเอง เพื่อปรับสภาวะสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งรอยเชื่อว่า คนเราประกอบด้วย กาย จิต สังคม (Man in a biopsychosocial being) เป็นหน่วยเดียวที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ (Unified Whole) องค์ประกอบทั้งสามส่วนนี้มีความสัมพันธ์ต่อกัน ทำงานผสมผสานเป็นหน่วยเดียวกัน เพื่อคงภาวะปกติสุข หรือภาวะสุขภาพดี สาเหตุใดก็ตามที่มีผลต่อกายย่อมส่งผลกระทบต่อจิตใจและสังคมด้วย ในทำนองเดียวกันสิ่งที่มีผลต่อจิตใจย่อมมีผลกระทบต่อกายและสังคมเช่นกัน ดังนั้นบุคคลจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาความสมดุลของร่างกาย จิตใจและสังคม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการปรับตัวจะมีความมั่นคงในชีวิต พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นคือ มีสุขภาพดี ยอมรับความเป็นจริง มีความพึงพอใจในชีวิต เป็นต้น

ส่วนผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว จะก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ไม่ยอมรับความเป็นจริง เศร้าซึม เป็นต้น

กลไกที่บุคคลใช้ในการปรับตัวเพื่อรักษาสมดุลประกอบด้วย 2 ส่วน (Andrew and Roy. 1991: 33-35) ได้แก่

1. กลไกการควบคุม (Regulator Mechanism) เป็นกลไกการปรับตัวที่เกิดขึ้นอัตโนมัติโดยที่บุคคลไม่รู้สึกรู้สีกตัว เป็นการทำงานร่วมกันของระบบประสาท ระบบต่อมไร้ท่อ การรับรู้และการตอบสนองเพื่อที่จะควบคุมการทำงานของร่างกายให้อยู่ในภาวะสมดุล

2. กลไกการรับรู้ (Cognator Mechanism) เป็นกลไกการปรับตัวที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการทางจิต สังคม ที่บุคคลใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับภาวะเครียด บุคคลจะเรียนรู้การปรับตัวในส่วนนี้จากทักษะการเข้าสังคม ประสบการณ์ การแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่คล้ายคลึง และระดับการศึกษาซึ่งเป็นการทำงานของสมองในระดับสูง

กลไกการปรับตัวทั้ง 2 ส่วนจะเกิดควบคู่กันเสมอ และทำงานร่วมกันเสมือนว่าเป็นหน่วยเดียวกัน โดยสิ่งเร้าจะผ่านเข้ามาทางกลไกการควบคุมแล้วส่งต่อไปที่กลไกการรับรู้

การปรับตัวเพื่อคงภาวะสมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคมในบุคคลนั้น สามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมการปรับตัวซึ่งเป็นผลจากกลไกการควบคุมและกลไกการรับรู้ ซึ่งรอยได้จำแนกไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. พฤติกรรมการปรับตัวตามความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นการตอบสนองของบุคคลในด้านร่างกาย พฤติกรรมจะปรากฏออกมาเป็นการทำงานของเซลล์เนื้อเยื่อ อวัยวะและระบบ ซึ่งประกอบเป็นร่างกายของมนุษย์ เพื่อตอบสนองความมั่นคงทางด้านร่างกาย (Physiological Integrity) ซึ่งพิจารณาได้จากการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs)

ได้แก่ ความต้องการออกซิเจน อาหาร การขับถ่าย การทำกิจกรรมและการพักผ่อน การตอบสนองในด้านต่าง ๆ ต้องอาศัยการรับรู้ความรู้สึก การควบคุมน้ำและเกลือแร่ การทำงานของระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อ โดยมีกลไกการควบคุมเป็นตัวเชื่อมโยงการทำงานและตอบสนองออกมาเป็นพฤติกรรมการปรับตัว เป้าหมายสูงสุดของการดำรงชีวิตในภาวะปกติสุขคือสมดุล ซึ่งมนุษย์จะพยายามปรับ รักษาภาวะเช่นนี้ไว้ ถ้าผลลัพธ์ของการปรับตัวไม่สามารถก่อให้เกิดการตอบสนองทางบวกได้ ก็จะปรากฏเป็นพฤติกรรมการปรับตัวในทางลบหรือล้มเหลว (Maladaptation Behavior)

2. พฤติกรรมการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ (Self Concept) นอกเหนือจากการปรับตัวเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการด้านร่างกาย มนุษย์จำเป็นต้องมีความมั่นคงทางจิตใจ (Psychic Integrity) และสิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางจิตใจ คือ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองอันเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในทางจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์ เป็นผลมาจากความนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง บุคคลที่มีความเชื่อมั่นและมองเห็นคุณค่าแห่งตน จะมีการปรับตัวต่อภาวะความกดดันต่าง ๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกต่อตนเองในทางลบ

3. พฤติกรรมการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ (Role Function) การแสดงบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ของบุคคลได้เหมาะสมทั้งทางด้านพฤติกรรมการแสดงออก อารมณ์และความรู้สึก เป็นการตอบสนองความต้องการเพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคม (Social Integrity) ในสถานการณ์ใดก็ตามที่บุคคลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนได้ บุคคลต้องมีการปรับตัวเพื่อให้การแสดงบทบาทของตนเป็นไปตามปกติ หากจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยการปรับตัวของบุคคลนั้น

4. พฤติกรรมการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interdependence Relation) ความจริงทางสังคมอีกประการหนึ่ง คือ การที่คนเราต้องการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลเพื่อคงไว้ซึ่งความมั่นคงทางสังคม (Social Integrity) ด้วยประการหนึ่ง ความพอเหมาะระหว่างการพึ่งพาตนเอง (Independence) การพึ่งพาผู้อื่น (Dependence) และการให้ผู้อื่นได้พึ่งพาตน มีส่วนช่วยให้เกิดความมั่นคงทั้งทางด้านจิตใจและสังคม โดยปกติบุคคลจะพยายามคงไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองและยอมพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในขอบเขตที่ตนเองและสังคมยอมรับ

1.1.3 สาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530: 71) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ในการปรับตัวอาจมีสาเหตุต่างกันไป สาเหตุบางประการอาจเนื่องมาจากบุคคลนั้นเองหรือจากสภาพแวดล้อม และเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเผชิญปัญหา โดยทั่วไปบุคคลนั้นก็จะพยายามปรับตัวต่อสภาพที่เป็นปัญหาที่เขากำลังเผชิญนั้น เพื่อให้สภาวะของความกดดัน ความเครียด ความวุ่นวายใจหรือความกังวลใจค่อย ๆ คลี่คลายลงจนกระทั่งหมดไปในที่สุด อย่างไรก็ตาม บุคคลบางคนไม่สามารถขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ สภาวะความวุ่นวายใจหรือไม่เป็นสุขก็ยังคงมีต่อไปและอาจมี

ผลกระทบให้บุคคลนั้นต้องสูญเสียความสมดุลในตนเอง ซึ่งอาจก่อให้เกิดความแปรปรวนทางความรู้ ความคิดและพฤติกรรม

กันยา สุวรรณแสง (2538: 51) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัว ดังนี้

1. แรงขับและความต้องการ (Drive and Needs) กล่าวคือ ในชีวิตของบุคคลมีความต้องการเป็นพื้นฐาน เช่น ความต้องการทางกาย (Physical Needs) และความต้องการทางจิต (Psychological Needs) ความต้องการทั้งสองนี้ทำให้เกิดแรงขับ (Drives) เช่น เกิดความหิว (Thirsty) เป็นแรงขับให้มนุษย์ดิ้นรนแสวงหาเพื่อสนองความอยากของตน ถ้าเกิดอุปสรรคมาขัดขวางไม่สามารถตอบสนองความต้องการ ไม่สามารถหามาบำบัดความอยากได้ ร่างกายจะแสดงพฤติกรรมออกมาในรูปต่าง ๆ เพื่อให้คลายจากความกระวนกระวายอันเนื่องมาจากความอยาก พฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อคลายความทรมานทรมานนี้เรียกว่า การปรับตัว

2. แรงกระตุ้นจากสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว หรือการที่มีสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนมีปัญหาในการปรับตัวให้ทันตามสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ราคาสิ่งของแพงขึ้น แฟชั่นแต่งกาย ความเป็นอยู่ การคมนาคม ความเจริญทางวัตถุ ต่างก็กระตุ้นให้มนุษย์วิ่งตามตลอดเวลา ต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคม มีปัญหาเดินแถวกันเข้ามาให้แก้ตลอดเวลา ถ้าแก้ได้ก็มีความสุข ถ้าแก้ไม่ได้ก็เกิดความคับข้องใจ กระวนกระวายใจ จึงหาทางปรับตัวโดยวิธีการต่าง ๆ

3. เจตคติ ความสนใจ จุดมุ่งหมายของชีวิตของตัวเองเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องปรับตัว พฤติกรรม

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2544: 2-3) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการปรับตัว คือ

1. เพื่อความอยู่รอดของชีวิต ซึ่งตลอดชีวิตของมนุษย์นั้น ย่อมต้องผ่านการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์ของมารดาคลอดออกมาเป็นเด็กทารกแรกเกิด และเติบโตมาจนทุกวันนี้ ล้วนแต่ต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ซึ่งทุกคนต้องปรับตัวเพื่อจะอยู่รอดให้ได้ในแต่ละช่วงชีวิต เช่น เมื่อเป็นทารกต้องดูดนมซึ่งเป็นของเหลว แต่พอโตขึ้นมาต้องเริ่มทานกล้วย ข้าว ต้องหัดเคี้ยว หากคนเราไม่ยอมปรับเปลี่ยนก็จะไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ นี่คือการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของชีวิต

2. เพื่อความสุข และการไม่ทุกข์ เพื่อให้เรายอมรับสภาพที่เกิดขึ้นแล้วพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เลวร้าย ให้บรรเทาเบาบางลง เมื่อปัญหาถูกขจัดให้หมดไป ความทุกข์ก็หมดไปด้วย ความสุขสบายใจก็ย่อมเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการปรับตัวของบุคคลนั้น เกิดจากความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม เมื่อความต้องการสมหวังก็จะเกิดความรู้สึกเป็นสุข แต่หากความต้องการไม่สมหวังก็จะเกิดความรู้สึกเครียด วิตกกังวล กระวนกระวาย เศร้าหมอง ไม่เป็นสุข ซึ่งสาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นล้วนเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

1.1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว

นิภา นิธยาน (2530: 106-115) ได้กล่าวถึงปัจจัย 3 ประการที่มีอิทธิพลร่วมกันในการกำหนดแนวทางพฤติกรรมการปรับตัวซึ่งเป็นรากฐานบุคลิกภาพ อิทธิพลทั้งสามประการไม่สามารถแยกออกจากกันได้โดยเด็ดขาด แต่จะเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันตลอดชีวิต ปัจจัย 3 ประการได้แก่

1. อิทธิพลของสภาพพื้นฐานทางกายในเชิงชีววิทยาได้แก่ อิทธิพลของพันธุกรรมที่มียีนส์เป็นตัวนำลักษณะต่าง ๆ ทำให้เกิดโครงสร้างทางกายภาพและทำหน้าที่ทางสรีรวิทยาภายในตัวของแต่ละบุคคล เช่น การทำงานของระบบประสาท ระบบต่อมไร้ท่อต่าง ๆ รูปร่าง หน้าตา อัตราการเจริญเติบโต และทำให้มีขีดจำกัดของความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น แรงขับ ศักยภาพในการเรียนรู้ อารมณ์ ความแข็งแรง ความเร็วและช้าในการเคลื่อนไหวของบุคคลโดยกำเนิด และมีอิทธิพลในการทำให้บุคคลมีการปรับตัวต่อสภาพปัญหาแตกต่างกัน

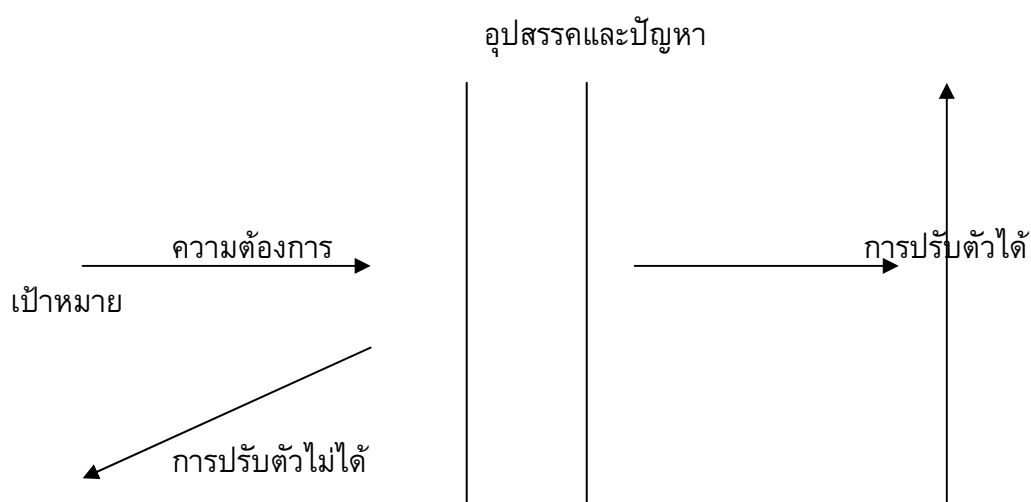
2. อิทธิพลของสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพดินฟ้าอากาศที่ทำให้แต่ละคนแสดงออกแตกต่างกันในการปรับตัว เพื่อสนองตอบความต้องการหรือแรงขับภายใน วัฒนธรรมในสังคมที่อาศัยอยู่จะเป็นการวางรากฐานให้แก่บุคลิกภาพทั้งในด้านความรู้สึกนึกคิด การกระทำ ความเชื่อต่าง ๆ จรรยา มารยาท ข้อห้าม กฎ ระเบียบทั้งหลายที่เป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นโดยเริ่มต้นจากครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพพื้นฐานให้เด็กได้มาก สถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น โรงเรียน ชุมชน วัด ตลอดจนสถาบันชาติ ล้วนเป็นสถาบันซึ่งสมาชิกของสังคมต้องเกี่ยวข้องกับด้วย โดยมีสิ่งต่อไปนี้เป็นเครื่องกำกับระเบียบแบบแผนการประพฤติปฏิบัติ ได้แก่ กฎหมาย หลักธรรมคำสอน จรรยา มารยาทและข้อห้าม ตลอดจนระเบียบกฎเกณฑ์ทั้งหลายที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคมนั้น

3. อิทธิพลของสภาวะความเป็น “ตน” เป็นอิทธิพลของความรู้สึกและเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งได้แก่ แบบแผนของชีวิตซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะตัว ทั้งนี้หมายความว่ารวมถึงลักษณะนิสัย ความสนใจ ค่านิยม ตลอดจนความรู้ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสภาวะแห่งตน ซึ่งคนแต่ละคนเรียนรู้ที่จะประเมินหรือตัดสินคุณค่าของตนจากการที่ได้เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคมและจากการยอมรับจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่ตนอยู่ การที่บุคคลจะสามารถประเมินค่าตนเองทั้งทางร่างกายและจิตใจก็เนื่องมาจากเจตคติที่ผู้อื่นมีต่อเขา โดยเฉพาะบุคคลที่มีความหมายและมีความสำคัญต่อชีวิตของเขา เช่น บิดา มารดา เพื่อนฝูงและอาจารย์

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของบุคคลได้แก่ สภาพร่างกายและความคิดของตนเอง รวมถึงสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวในขณะนั้นด้วย

1.1.5 ลักษณะการปรับตัว

นิภา นิธยาน (2530:71-75) ได้กล่าวถึงกระบวนการปรับตัวว่า หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ที่คนเรากระทำเพื่อตอบสนองความต้องการทางสรีระ แรงขับและแรงจูงใจต่าง ๆ ที่รวมเรียกว่า ข้อเรียกร้องภายในและข้อเรียกร้องภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับสิริชัย ประทีปฉาย (2533:192) ซึ่งได้กล่าวถึงกระบวนการปรับตัวไว้ตามภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกระบวนการปรับตัว

จากภาพประกอบ 1 เมื่อบุคคลพบอุปสรรค โดยทั่วไปแล้วบุคคลก็จะแสดงความพยายามต่างๆเพื่อจะไปให้ถึงเป้าหมาย บางคนมีความพยายามในระยะเวลาอันสั้น บางคนมีความพยายามอยู่นาน และบางคนก็หาวิธีได้เหมาะสม ทำให้ไปยังเป้าหมายได้ เรียกว่าการปรับตัว บางคนหาทางไปถึงเป้าหมายไม่ได้ก็จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพในการปรับตัวต่าง ๆ กัน เช่น หนีสถานการณ์นั้น ตั้งเป้าหมายใหม่ หาทางปฏิเสธ ไม่ยอมรับว่าตนไม่สามารถเอาชนะอุปสรรคได้ หรืออาจสร้างโลกของตนเองขึ้นมาเพื่อความสบายใจ เป็นต้น

1.1.6 ความสำคัญของการปรับตัว

นิภา นิธยาน (2530:14) ได้สรุปความสำคัญของการปรับตัวว่า เนื่องจากวิถีทางไปสู่ความสุขและความสำเร็จในชีวิตปัจจุบันมิได้ราบรื่นและง่ายดายเช่นแต่ก่อน การปรับตัวที่ดีและมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นผลให้เกิดสุขภาพจิตที่ดี จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของทุกคน ทั้งนี้เพราะความต้องการและความปรารถนาของคนเรามีแนวโน้มที่จะได้รับการตอบสนองเสมอไป แต่ละสังคมจะมีวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำหนดแนวทางพฤติกรรม ฉะนั้น คนเราจึงต้องรู้จักปรับตัวให้เข้าสู่แบบแผนของวัฒนธรรมแห่งสังคมที่ตนสังกัดอยู่ให้ได้ ชีวิตจึงจะมีความสุข

1.1.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียน

1.1.7.1 ลักษณะของปัญหาด้านการเรียน

แซนเดอร์สัน (พวงสร้อย วรกุล. 2522: 13; อ้างอิงจาก Sanderson. 1951) ได้จำแนกปัญหาที่นักเรียนในมลรัฐแคลิฟอร์เนียเผชิญจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนปัญหาเกี่ยวกับอนาคต ด้านการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ และ การทำงาน ปัญหาเรียน

ช้า (เรียนอ่อน) ปัญหาสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายในการเรียน เป็นต้น ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก และ สุชา จันทน์เอม (2528:142) ได้กล่าวถึงสิ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของวัยรุ่นว่ามี 4 ประการดังนี้ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับวัยรุ่นและสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่
 - (1.1) มีความผิดปกติเฉพาะอย่าง เรียนช้า หรือปัญญาอ่อน
 - (1.2) มีปัญหาทางด้านอารมณ์
 - (1.3) มีสุขภาพไม่สมบูรณ์
 - (1.4) มีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวและผู้ปกครอง
2. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่
 - (2.1) ขาดการยอมรับจากเพื่อน
 - (2.2) ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนและครูไม่ได้
 - (2.3) เปลี่ยนสถานที่เรียนบ่อย ๆ ทำให้การปรับตัวเข้ากับโรงเรียนไม่ได้
 - (2.4) สภาพโรงเรียนไม่ชักจูงให้เด็กสนใจในการเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่
 - (3.1) ครูล้าเอียงรักเด็กไม่เท่ากัน
 - (3.2) ครูไม่เอาใจใส่ในการสอน ขาดเทคนิค และวิธีสอนที่ดี
 - (3.3) ทศนคติของครูที่มีต่อชั้นเรียนหรือตัวผู้เรียนไม่ดี
 - (3.4) ครูขาดลักษณะที่ดีของการเป็นครู
 - (3.5) ครูไม่เข้าใจหลักสูตร
4. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียน ได้แก่
 - (4.1) การเรียนและการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร
 - (4.2) โรงเรียนมีกิจกรรมอื่น ๆ มากเกินไป
 - (4.3) กระบวนการเรียนไม่ติดต่อกัน เช่น บางโรงเรียนปิดนานเกินไป
 - (4.4) การจัดตารางสอน จัดวิชาต่าง ๆ อยู่ในคาบเวลาที่ไม่เหมาะสม

สแตรง (พวงสร้อย วรกุล. 2522: 14; อ้างอิงจาก Strang. 1958) กล่าวถึงปัญหาด้านการเรียนของวัยรุ่นในเรื่องพลังและประเภทของปัญหาทางด้านวิชาการว่า วัยรุ่นแสดงความกลัวในเรื่องการทดสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความสำเร็จล้มเหลวทางการเรียน วัยรุ่นมีความวิตกกังวลในเรื่องการสอบได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านการขาดความสนใจในบางรายวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียนไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่ดี มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียน สภาพการเรียนในห้องวุ่นวาย เวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่พอและวัยรุ่นตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนว่า เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการสร้างความสำเร็จทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โจนส์ (Jones. 1970: 63-64) ได้กล่าวว่าผู้เรียนจะไม่เรียนถ้าหากสภาพแวดล้อมไม่

กระตุ้นสภาพการเรียนรู้การสอนที่ผู้นำผู้เรียนสู่กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องกำจัดสิ่งกีดขวางบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และวินัยมิใช่เรื่องกฎหรือข้อบังคับที่ติดตามด้วยการลงโทษผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำสั่ง

1.1.7.2 วิธีสอนของครูอาจารย์

แอนเดอร์สัน (Anderson.1970:135-152) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียน โดยได้ระบุถึงลักษณะของบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิด สนิทสนมคุ้นเคยกันของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม

5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุ ที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา

6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน รวมทั้งมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้ง

7. ผู้สอนกับผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรมไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครูซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้
9. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัว และขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่ของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนมีคุณภาพทางวิชาการก็คือ ครู อาจารย์ ผู้สอนซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียน ดังนั้นครู อาจารย์ ผู้สอน ที่มีความสามารถทางด้านวิชาการที่เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ ก็ทำให้การศึกษามีคุณภาพรวมทั้งมีลักษณะการถ่ายทอดความรู้ที่ดีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โคแกน (Cogan.1975:135-139) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนของครู ผลวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรมากเท่าใดนักเรียนจะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้สูงสุด และมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักเรียน เมื่อนักเรียนมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

สังกัด อุทรานนท์ (2532 : 5) กล่าวว่า การสอนที่ประสบความสำเร็จจึงขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนและผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียนในการสอน เป็นที่ยอมรับของนักเรียน

1.1.7.3 บรรยากาศในการเรียนการสอน

การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมีองค์ประกอบต่างๆดังที่ ประดิษฐ์ อนุภักดิ์ (2527:58-59) ได้กล่าวถึง ได้แก่

1.บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่างหน้าตา และการแต่งกายมีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูดอารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติ และความคาดหวังบางประการมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนต่อนักเรียน เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดียอมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน มักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มากจะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย

4. ครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีเกิดขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจัง เหมาะกับสภาพการไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่การใช้พฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อน มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

แนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และผู้สอนในแง่ของการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่างๆซึ่งมีอยู่ 4 ประการ (นพพงษ์ บุญจิตราดุล. 2527:48-67) คือ

1. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น

2. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้วาที การรายงาน ผู้เรียนจะเกิดปฏิริยาตอบสนองระหว่างกัน ฝึกการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

4. ปฏิกริยาตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณ ความงาม ความปลอดภัยจากกลิ่นควัน และเสียงรบกวน ตลอดจนบุคลากรต่างๆ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

อรพินธุ์ จิราภรณ์ (2539:129) ได้ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลเฉพาะอนุปริญญาพยาบาลจาก 3 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลวชิระ และวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 329 คน ใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเองในเรื่องการเรียนและการปฏิบัติงาน การปรับตัวทางสังคมและความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพ ความคิดเห็นด้านการเรียนการตัดสินใจ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับตนเอง ผลวิจัยพบว่าทั้ง 3 สถาบันไม่มีปัญหาการปรับตัวทางด้านการเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาได้แก่การปรับตัวในการอยู่ร่วมในหอพักนักศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาและความวิตกกังวลต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3

ราตรี พงษ์สุวรรณ (2540:34) ได้สรุปผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวว่า วัยรุ่นที่เป็นนิสิต นักศึกษา มีความสนใจ มีความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การเรียนการสอน และกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมพบว่า นิสิตนักศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพห้องเรียน สถานที่เรียน และการทำกิจกรรมต่างๆ ส่วนการปรับตัวให้เข้ากับระบบการเรียนการสอน การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนพบว่า นิสิตนักศึกษาคิดความเชื่อมั่นในการคบเพื่อน ทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ

ณัฐพล แนวจำปา (2540:57) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า การปรับตัวของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการปรับตัวด้านการเรียน ด้านหลักสูตรการสอน อารมณ์ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ ด้านการเงินและที่พักอาศัยอยู่ในระดับปานกลาง

ชาติชาย หมั่นสมักร (2542:124-126) ได้ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังพบว่านักศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน และมีการปรับตัวอยู่ในระดับพอใช้ได้ ชาติชาย หมั่นสมักร ยังได้ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาด้านบรรยากาศการเรียนการสอนกับสัมพันธภาพ พบว่า นักศึกษาพบว่านักศึกษาที่อยู่ในสภาพบรรยากาศการเรียนการสอนดีจะมีการปรับตัวได้มากกว่านักศึกษาที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่ดีและมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษาจะทำให้ นักศึกษามีการปรับตัวได้มากกว่าการมีสัมพันธภาพที่ไม่ดี

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนได้เหมาะสมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เกี่ยวกับการเรียน ความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านการเรียน ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนเป็นสภาพที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การศึกษาวิจัยของเคซมาร์ช และคนอื่น ๆ (Kaczmarch and Others) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยนิวเม็กซิโก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 นักศึกษาทั่วไป เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 57 คนกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มเป็นนักศึกษาโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ จำนวน 24 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นนักศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายในการปรับตัวด้านการเรียน จำนวน 68 คน โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวในวิทยาลัยของนักศึกษา เอส เอ คิว (Student Adjustment College Questionair) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มที่ 3 มี จุดมุ่งหมายในการปรับตัวด้านการเรียนมีความแตกต่างจากกลุ่มที่ 1 กลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ 2 ผู้อยู่ในโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวมีหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านครอบครัว เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอปัจจัยบางประการที่ผู้สนใจ โดยพอจะสรุปได้ดังนี้

2.1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว

2.1.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.1.1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

ตามปกติวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความรู้สึกนึกคิด อุดมคติ การปรับตัว ด้านจิตใจของวัยรุ่นชาย และวัยรุ่นหญิงแตกต่างกันดังนั้นตัวแปรเพศจึงนับว่ามีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า

กันยา สุวรรณแสง (2533:161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม และจากการค้นคว้าปรากฏว่า เพศหญิงหรือเพศชายสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติหรือความสนใจที่แตกต่างกัน ยิ่งเกิดปัญหาและการนึกคิด อุดมคติที่ต่างกัน องค์ประกอบด้านเพศจึงมีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า

อารี พันธุ์ณี (2544:33) กล่าวว่าไว้ว่าความแตกต่างทางเพศ หมายถึง ความแตกต่างในเรื่องต่างๆ ทางเพศชายและหญิงซึ่งวัฒนธรรมส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง หรือชายเป็นผู้นำหญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือในบางวัฒนธรรมเชื่อว่า ผู้ชายต้องเข้มแข็งอดทนอ่อนแอไม่ได้ ผู้หญิงเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่า หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิง เพราะในบางตำแหน่งไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นการแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศโดยมีเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

2.1.1.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

จรวพร กาญจนโชติ (2532:89) ศึกษาเรื่องการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ซาติชาย หมั่นสมักร (2542:48) ที่ได้ศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปรับตัวไม่แตกต่างกันและมีระดับการปรับตัวพอใช้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภาณี เจียมศักดิ์ (2543:38) ที่ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมปรับตัว ในการศึกษาของเพศชายและเพศหญิงวิชาเอกพลศึกษา คณะพลศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีพฤติกรรมปรับตัวไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดร.นรรัตน์ ผลสวัสดิ์ (2544:85-86) ได้ทำการศึกษาถึงการปรับตัวและสุขภาพจิตของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) สถาบันราชภัฏพระนคร ซึ่งผลการศึกษาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปรับตัว พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

2.1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

โจนส์ (Jones.1970:42-48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปี ขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึง 16-17 ปี จะคงที่ครั้งหนึ่ง

โพรดี และคนอื่นๆ (สิริชัย ประทีปฉาย.2 533:170 ; อ้างอิงจาก Frodi and others.1977) ได้กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามอายุหรือไปพร้อมกับอายุ

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของบุคคล ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ หรือพร้อมกับอายุ และวุฒิภาวะของแต่ละบุคคล

2.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แฮริส (Harris.1989:14) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปร ด้านสติปัญญาและตัวแปรด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่สติปัญญา ส่วนการเผชิญความเครียดและการปรับตัวเป็นการใช้สติปัญญาประเมินสภาพการณ์ว่าเป็นอันตรายหรือไม่ตลอดจนหาวิธีแก้ไขสิ่งที่เป็นอันตรายต่างๆ

คาสเมเยอร์ มิเชล ; และเบทรัส (Cassmeyer, Mitchell ; & Betrus. 1995:169) ได้กล่าวว่า การเผชิญความเครียดซึ่งเป็นวิธีสุดท้ายที่บุคคลใช้ในการปรับตัว เป็นกระบวนการทางสติปัญญาและทักษะที่แต่ละบุคคลใช้เมื่อพบกับสถานการณ์ที่ไม่ปกติ และระดับสติปัญญาของบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้และเข้าใจถึงความเครียดและความสามารถของตนเองในการปรับตัว

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีผลเกี่ยวข้องกับการเรียนทั้งสิ้นซึ่งในสภาพความเป็นจริงแล้วนักเรียนแต่ละคนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันด้วยสาเหตุดังที่กล่าวมา ฉะนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นตัวชี้ถึงสภาพของการปรับตัวด้านระบบการเรียน ครูผู้สอน และความสัมพันธ์กับเพื่อน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) เป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียน เป็นตัวแสดงผลหรือการแบ่งกลุ่มของผู้เรียนออกเป็นประเภทต่างๆตามความรู้ และความสามารถของผู้เรียน ได้แก่ ระดับเก่ง ระดับปานกลาง ระดับอ่อน (นิภา เมธราชวิชัย.2536:9) เป็นเรื่องที่ได้รับการสนใจอย่างมากในวงการศึกษา โดยนักการศึกษาทั้งหลายถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ที่ได้ไปใช้ช่วยเหลือและป้องกันปัญหาที่มีผลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงสุด คาร์โรล (วัลลภา ตันติสุนทร.2532; อ้างอิงจาก Caroll.1971) อันจะเป็นแนวทางส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

กู๊ด และคนอื่น ๆ (Good & others.1973:7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่างๆที่ได้เรียนมาแล้วซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินท์ ชูชม (2530:10) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกตหรือการตรวจการบ้านหรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อน และช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนานหรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) จะพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไปมักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆอีกหลาย ๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป เพียงครั้งเดียว

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงหรือต่ำไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา เพียงอย่างเดียวยังมีองค์ประกอบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง (สุรัตน์ อังกูรวิโรจน์. 2532:4-6) ดังต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบ จะเกิดขึ้นด้วยการที่บุคคลสำนึกถึงภาระหน้าที่ว่าตนนั้นจะต้องรับผิดชอบต่อสังคม ต่อครอบครัว ต่อภาระหน้าที่ที่ตนเป็นอยู่ เป็นคุณลักษณะที่พึงปรารถนาในสังคม ทั้งนี้เพราะว่า การที่บุคคลมีความรับผิดชอบย่อมจะช่วยให้การทำงานให้ประสบความสำเร็จก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานต่างๆเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป้าหมายของการศึกษาต้องการให้นักเรียนมีการพัฒนาค่านิยมทางศีลธรรมและจิตใจเพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ความวิตกกังวลเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการทางสัญชาติญาณกับความต้องการทางสังคมความวิตกกังวลมีหลายระดับถ้ามีเพียงเล็กน้อยจะช่วยให้มีแรงจูงใจที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นถ้ามีมากเกินไปก็จะขัดความสามารถในการเรียนรู้เพราะความวิตกกังวลจะทำให้เกิดความเหนื่อยล้าและขัดขวางต่อปฏิกิริยาของร่างกาย

3. อัตมโนทัศน์ พัฒนามาจากการที่บุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมที่ใกล้ชิดกับบุคคลนั้นๆเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะค่อยๆพัฒนาไปจนมีความคงตัวขึ้นเรื่อยๆแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ เนื่องจากบุคคลมีประสบการณ์ใหม่ๆเกิดขึ้นตลอดเวลาอัติมโนทัศน์จึงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. สภาพของระบบโรงเรียน นักเรียนจะต้องอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในโรงเรียนมีการทำงานหรือร่วมกิจกรรมเป็นหมู่คณะโดยเฉพาะการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งนักเรียนอยู่ในวัยรุ่นสภาพทางสังคมมีตติของนักเรียนจึงมีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. นิสัยและทัศนคติทางการเรียน มีอิทธิพลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อครูวิธีการสอนของครูโรงเรียนและกระบวนการเรียนการสอนยอมรับวัตถุประสงค์และคุณค่าของการศึกษาแล้ว ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจ กำลังใจอันที่จะมีความขยัน เอาใจใส่ มานะพยายามตั้งใจเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ แต่หากว่านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนแล้วย่อมเป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายหมดกำลังใจเรียนซึ่งทำให้ผลการเรียนตกต่ำด้วย

6. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นองค์ประกอบที่ผลักดันให้บุคคลต้องการความสำเร็จสูงขึ้นเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนให้ก้าวหน้าขึ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

7. ความสนใจเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกชอบพอ เป็นแรงผลักดันให้บุคคลกระทำกิจกรรมใดๆเพื่อความสำเร็จในการเรียน นอกจากนั้นความสนใจยังแสดงความโน้มเอียงใน

การที่บุคคลจะเลือกหรือทำสิ่งใดที่ตนชอบมากกว่าสิ่งอื่นๆ ความสนใจของบุคคลย่อมแตกต่างกันไปในชนิดและปริมาณและอาจจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของความพยายามนักเรียนที่มีความสนใจกับการเรียนย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีตามไปด้วย

8. องค์ประกอบเกี่ยวกับทางบ้าน มีความสัมพันธ์หรืออิทธิพลต่อชีวิตของเด็กตั้งแต่เล็กจนโต เด็กจะเป็นคนที่สมบูรณ์เพียงใด มีบุคลิกภาพอย่างไรจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเพียงไรมีอิทธิพลจากทางบ้านทั้งสิ้น ความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางบ้านในด้านที่อยู่อาศัยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสิ้น

9. กระบวนการเรียนการสอนเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน โปรแกรมการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน องค์ประกอบเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะตัวผู้เรียนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการเรียนการสอนไม่ว่าระดับใดก็ตามจะดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูอาจารย์ได้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี

นิภา เมทาวิชัย (2536:9) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของผู้เรียน เป็นตัวแสดงผล หรือการแบ่งกลุ่มของผู้เรียนออกเป็นประเภทต่างๆ ตามความรู้และความสามารถของผู้เรียน โดยแบ่งเป็นระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่แสดงผลเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.3.2 งานวิจัยในประเทศ

อวยชัย วัชรสุวรรณ (2521:49-54) ศึกษาการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางด้านสติปัญญาเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา พบว่าเพศเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ ถาวรจักร (2525:26-27) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3

2.1.3.3 งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลล์ (กันต์กนิษฐ์ เกษมพงษ์ทองดี. 2546 : 20 ; อ้างอิงจาก Gill. 1962) ได้ศึกษาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่เรียนดีมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่านักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่เรียนดีสามารถแก้ปัญหาด้านการปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่ง

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ โอโนดา (Onoda.1975:772) เกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนญี่ปุ่นที่ศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบควบคุมตัวเองได้ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ และของซู สแตนเลย์ (Sue-Stanley.1985:198) ที่ศึกษาความสำเร็จในด้านการเรียนกับการปรับตัวของนักศึกษาในประเทศจีน พบว่า นักศึกษาที่ได้รับคะแนนจากการเรียนสูงจะปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนต่ำ

นราธร ศรประสิทธิ์ (2529:96) ศึกษาปัจจัยทางสังคม และจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยและโรงเรียนหอวัง พบว่า เด็กนักเรียนวัยรุ่นที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ จะมีความวิตกกังวลมากกว่าในกลุ่มอื่น ซึ่งแสดงว่า เด็กนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มนี้ จะมีความวิตกกังวลกับผลการเรียนของตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อตนเองในการที่จะสอบได้หรือสอบตก รวมไปถึงการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งในทางบวก และทางลบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีผลต่อจิตใจและพฤติกรรมของบุคคลด้วย นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความวิตกกังวลจะต่ำ ถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำความวิตกกังวลสูง

2.1.4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

2.1.4.1 ความหมายของทัศนคติ หรือ เจตคติ

มีผู้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะดังนี้

กูด (Good. 1959:48) กล่าวว่าทัศนคติคือ ความรู้สึกที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างของบุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียด กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งๆ นั้น

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1963:572) กล่าวว่าทัศนคติคือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์ต่อบุคคล หรือสถาบันหรือแนวคิดบางอย่างอีกทั้งเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งผลรวมของความเชื่อนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

อัลพอร์ต (เชดส์คัตต์ ไชวาสินธุ์. 2520 : 38 ; อ้างอิงจาก Allport. 1967) กล่าวว่าทัศนคติเป็นลักษณะทางจิตใจ ความพร้อมตลอดจนประสบการณ์ที่จะกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมในการตอบสนองสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่นๆ (2527:6-7) ให้ความหมายของทัศนคติของท่าทีการแสดงทางออกในทางบวก(พึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย อยากรกระทำ) หรือทางลบ (ไม่พึง

พอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากกระทำ) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ กล่าวได้ว่าทัศนคติคือความรู้สึกความคิดเห็นของบุคคลอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือลบซึ่งพฤติกรรมของคนเราจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 อย่างคือ

1. ลักษณะนิสัยแบ่งออกเป็น ความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพ
2. สิ่งทีกระตุ้นพฤติกรรมและพลังของมัน
3. ทัศนคติ
4. สถานการณ์

ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรม ดังที่ คณาจารย์คณะวิชาการศึกษาวิทยาลัยสวนดุสิต (2519: 102-104) กล่าวถึงอิทธิพลของทัศนคติ (Influence of Attitude)

1. อิทธิพลต่อการเรียนการสอน ความรู้สึกและความคิดเห็นนักเรียนต่อวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรและต่อตัวครูนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนดังนี้

1.1 ทัศนคติต่อวิชาต่าง ๆ ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดี คือ ชอบ พอใจวิชาใด เขาย่อมตั้งใจเรียน ขยันเรียนและจะทำงานในวิชานั้นเป็นพิเศษ หมั่นฝึกฝนทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ มีความสนุกสนานในบทเรียน เข้าใจบทเรียนและความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าของวิชานั้นต่อชีวิตประจำวัน

1.2 ทัศนคติต่อครู ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู เช่น รักและชอบครู นักเรียนสนใจต่อการสอนของครู ตั้งใจเรียน เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนของครูและการอบรมของครูเป็นอย่างดี และในทางตรงกันข้าม หากนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูนักเรียนจะขาดความสนใจในการเรียน ไม่อยู่ในโอวาทของครู การเรียนการสอนจะประสบความล้มเหลว

2. อิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลใด หรือข้อเสนอแนะใดจะแสดงความคิดเห็นออกมาในทางสนับสนุนเห็นคุณค่า เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจและเห็นด้วย ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีจะแสดงความคิดเห็นในด้านคัดค้านต่อต้าน ไม่เห็นด้วยทั้งสิ้น

3. อิทธิพลต่อการเข้าสมาคม บุคคลจะเลือกเข้าสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มคนที่ มีทัศนคติคล้ายคลึงกับตน หลีกเลียงบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีทัศนคติที่ขัดแย้งกัน ทั้งนี้เพื่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยประสบความสำเร็จเพราะสมาชิกทุกคนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นสอดคล้องกัน

4. อิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลผู้มีทัศนคติ หรือ ทัศนคติที่ไม่ดี ยอมรับหรือไม่ยอมรับในสิ่งใด บุคคลใดอาจรู้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาอาจเป็นคำพูด ท่าทาง อากัปกริยา สีหน้า น้ำเสียง ซึ่งจะบอกให้ทราบว่า พอใจ หรือไม่พอใจในสิ่งนั้น หรือสถานการณ์นั้น ๆ

5. อิทธิพลต่อชีวิตประจำวันในวันหนึ่ง ๆ เราต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ เราได้รับข่าวสารจาก วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การอภิปรายของบุคคลต่าง ๆ ข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ขัดแย้งกับความรู้สึกที่เราเห็น เราไม่ยอมทำให้ความรู้สึกขัดแย้งภายใน

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520:38) กล่าวว่า ทศนคติหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นเป็นไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบสังคม

เชดคักดี โฆวาสินธุ์จำแนกองค์ประกอบของทศนคติออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าเพื่อเป็นเหตุผลในการที่จะสรุป รวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อสิ่งเร้าซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากบุคคลประเมินสิ่งเร้านั้นว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลวอย่างไร
3. องค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งเป็นทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่มาจากการประเมินผล อิทธิพลของทศนคติต่อการเรียนการสอน

ปราณี रामสูตร (2528:193-194) กล่าวถึง สิ่งที่มีอิทธิพลของทศนคติที่มีต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ทศนคติมีผลต่อวิชาเรียนที่ชอบหรือไม่ชอบ เช่น นักเรียนชอบครูคนหนึ่งมากเมื่อรู้ว่าครูคนนั้นสอนวิชาใดนักเรียนก็อยากเรียนด้วย ทำให้เกิดความชอบในวิชานั้น มีทศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ถ้าเขาเรียนวิชาดังกล่าวย่อมมีแนวโน้มที่เขาจะต้องพยายามเรียนให้ได้ผลดี
2. ทศนคติที่มีผลต่อการเอาใจใส่ในการเรียน เช่น ถ้านักเรียนไม่ชอบวิชาใด ไม่ชอบครูผู้สอนวิชาใด นักเรียนก็มักไม่เข้าเรียนในวิชานั้น ไม่เข้าชั้นเรียนเมื่อถึงวิชานั้นไม่ทำการบ้าน หากนักเรียนมีทศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน หรือคณะครูเป็นส่วนรวมจะไม่เอาใจใส่ในการเรียน ไม่ว่าวิชาใดเป็นต้น
3. ทศนคติมีผลต่อการรับรู้ บุคคลรับรู้หรือแปลความหมายสิ่งเร้าตามทศนคติของตนที่มีต่อสิ่งเร้านั้น
4. ทศนคติมีอิทธิพลทำให้บุคคลมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดี เช่นนักเรียนรักครูชอบวิชาที่ครูสอน เริ่มต้นเรียนก็อาจจะตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่าวิชานี้เขาต้องทำคะแนนให้สูง การตั้งจุดมุ่งหมายเช่นนั้นเป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากในการผลักดันให้นักเรียน ตั้งใจเรียน ตั้งใจศึกษาหาความรู้ และมีผลสะท้อนไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในที่สุด

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าทศนคติมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน หากผู้เรียนมีทศนคติที่ดีต่อวิชาเรียน ผู้เรียนจะสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ แต่ถ้าผู้เรียนมีทศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาใดเขาจะรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้นส่วนครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาทศนคติของผู้เรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528:231) อธิบายลักษณะของทัศนคติดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือการได้ประสบการณ์มิใช่สิ่งที่มีติดตัว
2. ทัศนคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทัศนคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ตรงกันข้ามถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหา โดยต่อต้านหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ
3. ทัศนคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง
4. ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของแต่ละคน ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ทัศนคติด้านการเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งในทางบวก และทางลบ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆนั้นเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นเป็นไปในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว

2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองและการปรับตัว

2.2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองและการปรับตัว

ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติและรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก มีเวลาในการเอาใจใส่ดูแลการเรียนของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี (นิเทศ เจริญภักดิ์ชูรณ์. 2543:32)

ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัว ซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการสนับสนุนการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจังย่อมมีผลในทางตรงกันข้ามคือไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหามณเฑียร ธีรานนโท (2534:102) เรื่องการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย พ.ศ.2498 – 2530 พบว่าปัญหา

การศึกษาของคณะสงฆ์ไทยประสบปัญหาด้านการเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการศึกษาสายปริยัติธรรม แผนกบาลี ทั้งนี้เพราะขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากพระเถระผู้ใหญ่ในมหาเถรสมาคม และจากรัฐบาล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง ย่อมมีผลต่อการเรียนของนักเรียนและ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียนทั้งทางวัตถุ และทางด้านวาจาอย่างมากนั้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครองและการปรับตัวงานวิจัยในประเทศ

นฤมล พิกุลนี้ (2531 : 49) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน: กรณีจังหวัดลำปาง พบว่าการสนับสนุนการเรียนจากพระเถระในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน

2.3.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พลศักดิ์ เจียรนนท์ (2539:21-23) ได้กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมที่อยู่รอบตัวมนุษย์ เป็นสิ่งที่เรียกว่าสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment)

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่หรือสูญสลายไปตามกฎธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ แร่ ป่าไม้ สัตว์ มนุษย์ อากาศ แสงแดด เป็นต้น แต่สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น เมือง บ้าน ถนน สะพาน โต๊ะ เก้าอี้ เรียกว่า “สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น” โดยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ แบ่งได้เป็น

1.1 นิเวศวิทยา (Ecology) ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกัน และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบ

1.2 สภาพการณ์ของมนุษย์ (Human Condition)

1.3 ทรัพยากรธรรมชาติ (National Resources)

1.4 ปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environment problems)

2. สิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น จริยธรรม ประเพณี ศาสนา ค่านิยม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเลือกดำเนินชีวิต

2.3.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอาจารย์ผู้สอน

ยี (Yee. 1971:22-23) กล่าวว่าโรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีระบบการปฏิสัมพันธ์ทางอารมณ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ครูต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นกันเอง และปรับตัวให้เข้ากับครูได้ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาสุขภาพจิตของเด็กด้วย นอกจากนี้ครูยังต้องสร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นผ่อนคลายพร้อมที่จะเรียนบทเรียน ซึ่งจะทำให้เด็กมีสติปัญญาดีและมีความมั่นคงทางอารมณ์

2.1.3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ทินดอลล์ ; และเกรย์ (Tindall; & Gray. n.d. : 6-7) ได้ให้ความหมายของคำว่าเพื่อน (Peer) ว่า หมายถึง บุคคลที่แลกเปลี่ยนค่านิยม ประสบการณ์ วิถีชีวิตของกันและกันได้และมีอายุอยู่ในวัยเดียวกัน

แกริสัน (Garison.1965: 297) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไว้ว่าเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตวัยรุ่น เนื่องจากเป็นวัยที่มีพัฒนาการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับบุคคลที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนปัญหาและประสบการณ์ร่วมกัน

สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2524:117) ได้ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชนทางด้านสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนพบว่านักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง และไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

พนม ลิ้มอารีย์ (2529: 38-39) กล่าวว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อสมาชิกไว้หลายประการด้วยกัน คือ

1. กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาหรือการเรียนรู้สามารถกำหนดการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาการได้ในบางโอกาส วิธีการที่สมาชิกแก้ปัญหา การจดจำบทเรียน การประพฤติปฏิบัติ การสร้างนิสัย และเจตคติ การดำเนินชีวิต การทำงาน ความทะเยอทะยาน ตลอดจนความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายของบุคคล ล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มทั้งสิ้น

2. กลุ่มเป็นเครื่องสนับสนุนและช่วยให้สมาชิกสามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด อากัปกริยาต่าง ๆ ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี เช่น นายชุมพรถ้าอยู่ตามลำพังอาจไม่กล้าวิจารณ์อะไรแต่พอเข้ากลุ่มเขาจะมีกำลังใจดีขึ้นในการที่จะแสดงออก จะเห็นได้ว่ากลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเกิดกำลังใจและช่วยสนับสนุนให้แสดงออกทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ก็ให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. กลุ่มช่วยสนองความต้องการของสมาชิก นั่นคือการที่สมาชิกมารวมกันเป็นกลุ่มนั้นแต่ละคนย่อมมีความต้องการอยู่ภายใต้จิตใจของคนซึ่งบุคคลอื่นอาจจะทราบหรือไม่ทราบก็ได้และโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมจะอยู่คนเดียวไม่ได้เพราะจะเกิดความเบื่อหน่ายบุคคลทุกคนย่อมต้องมีพรรคพวกเพื่อนฝูง ต้องการความรักความยอมรับจากกลุ่มจึงเป็นเหตุให้คนเข้ามารวมกลุ่มกับคนอื่น ๆ มากขึ้นเพราะหวังว่ากลุ่มจะช่วยสนองความต้องการของตนได้ และกลุ่มส่วนใหญ่ก็สามารถบำบัดความต้องการของสมาชิกได้

4. กลุ่มช่วยให้สมาชิกมองเห็นภาพของตนเอง (Perception of self) ชัดเจนขึ้น คือ ช่วยให้สมาชิกทราบว่าตนเองเป็นอย่างไร ความสวยงาม ความมั่นใจ ความภาคภูมิใจ สิ่งเหล่านี้สมาชิกไม่สามารถรู้ด้วยตนเองอย่างชัดเจนขึ้นอยู่กับบุคคลอื่น ๆ หรือกลุ่มที่จะส่งสะท้อนให้เห็นสภาพของสมาชิกแต่ละคนได้ว่าเป็นอย่างไร

5. กลุ่มอิทธิพลเหนือผลงานและการทำงานของสมาชิก จะเห็นได้จากการทำงานของบุคคลแต่ละคน การที่บุคคลจะทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเพื่อนในกลุ่มถ้าสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ก็จะทำให้สมาชิกส่วนน้อยมีความกระตือรือร้นตามไปด้วย

6. กลุ่มอิทธิพลในการช่วยตัดสินใจในกรณีที่มีปัญหาหรือมีสิ่งที่ต้องการเลือกต้องการตัดสินใจอาจจะใช้มติของกลุ่มเป็นเครื่องตัดสินใจได้ คือการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนออกความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการตัดสินใจ และยังก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในหมู่สมาชิกอีกด้วย

ลักขณา สิริวัฒน์ (2545: 37) กล่าวว่า หากเด็กถูกเพื่อนต่อต้านหรือรังเกียจเด็กจะรู้สึกท้อแท้หวาดความอบอุ่น ไม่มั่นใจและเกิดความคับข้องใจไปจนถึงการมองโลกในแง่ร้ายซึ่งจะทำให้เด็กไม่มีความสุข

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของ นักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จทางด้านการเรียน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษาค้นคว้า

2.2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว

2.2.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟาร์แรก (นิภา พงศ์วิรัตน์.2520:11; อ้างอิงจาก Farrag. 1960:1137) ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนอเมริกันกับนักเรียนอียิปต์ที่ศึกษาในระดับเกรด 10, 11 และ 12 โดยใช้แบบสอบถามเป็นภาษาอังกฤษ และได้แปลแบบสอบถามชุดเดียวกันเป็นภาษาอาหรับสำหรับนักเรียนอียิปต์ผลคือ นักเรียนอเมริกันมีปัญหาน้อยกว่านักเรียนอียิปต์และนักเรียนหญิงอียิปต์มีปัญหามากกว่านักเรียนชายอียิปต์ในปีเดียวกัน

โรบินเฟลด์ (Robinfeld. 1960:1104) ได้ประเมินการให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเมืองเนวาด มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยออกแบบสอบถามนักเรียนที่ออกกลางคันจำนวน 115 คน ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ต้องการออก

จากโรงเรียนกลางคันและยังไม่มีการทำงานเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุด และนักเรียนชายต้องการความช่วยเหลือจากงานแนะแนวมากกว่านักเรียนหญิง

เวิร์ทิงตัน ; และแกรนด์ (Worthington ; & Gran.1971:7-10) ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทูฮัก พบว่าตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีคือเพศ

งานวิจัยในประเทศ

ไพบุลย์ อินทริวิชา (2522:181-183) ศึกษาปัญหาความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร จำนวน 490 คน ชาย 250 คน และหญิง 240 คน พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาด้านการปรับตัวพอ ๆ กัน แต่นักเรียนชายมีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักเรียนหญิง

พวงสร้อย วรกุล (2522:81) ได้เปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพการปรับตัวกับเพื่อนและด้านการปรับตัวกับสภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอนและในด้านการปรับตัวกับครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2524:57-58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนชายมีการเรียนมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กุลวรรณ วิทยาวงศ์จุ (2526:57-58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพ ในครอบครัวกับการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า วิทยาลัยมีสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าวิทยาลัยชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่วิทยาลัยหญิงมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ภูซงค์ เลหาศิริวงศ์ (2535:93) ได้เปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียน เขตการศึกษา 11 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการปรับตัวกับครูและเพื่อน ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน

พาสนา ผลิลศิลป์ (2535:102) ได้สำรวจปัญหาการปรับตัวในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศชาย มีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรก และเกนร้อย 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการเงิน การงาน และอนาคต และอันดับที่ 4 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตัวเองส่วนด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านบ้านและครอบครัวส่วนวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิงพบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด

4 อันดับแรกและเกินร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงาน และอนาคตด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ส่วนด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีการปรับตัว ด้านการเรียนเพราะ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง แต่ละคนมีพื้นฐาน การเรียน ครอบครัว และ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน นักเรียนชายบางคนมีพื้นฐาน การเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

แจ๊คสันและลาฮาเดอร์น (Jackson and Lahaderne.1967:15-16) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 192 คน เป็นชาย 148 คน เป็นหญิง 144 คน มีค่าเฉลี่ย 103.9 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพอใจครูน้อยที่สุดและความพอใจของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ในโรงเรียนหรือทัศนคติที่มีต่อโรงเรียน และครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คาน (Khan.1969:216-221) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ทัศนคติของนักเรียนชายที่มีต่อครูจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนนักเรียนหญิงแทนที่จะเป็นทัศนคติที่มีต่อครูกลับเป็นนิสัยทางการเรียนที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน

โคเวล ; และเอ็นทวิสเทิล (Cowell ; & Entwisle. 1971:85-89) ได้ศึกษาว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพและทัศนคติทางการที่แตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่างกันหรือไม่โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายวิทยาลัยเทคนิคปีที่ 1 และ 2 จำนวน 117 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีทัศนคติทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่นๆ แต่ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและทัศนคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับบุคลิกภาพ

งานวิจัยในประเทศ

ชวนชัย เชื้อสารุชน(2522:61) ได้ศึกษาตัวแปรที่ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี โดยใช้ตัวแปรด้าน ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการสอนวิชาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู ที่สอนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากงานการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับเชาวน์ปัญญาแล้ว อารมณ์ ความรู้สึก ทักษะต่อการเรียนตลอดจนนิสัยในการเรียนก็มีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

2.2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว

งานวิจัยในต่างประเทศ

กรีนเบิร์ก ไชเกอร์ ; และไลท์ (ละอองทิพย์ พลาณภาพ. 2532: 24 ; อ้างอิงจาก Greenberg. Siegel ; & Leitch. 1983:373-384) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับบิดามารดาที่มีต่อสุขภาพจิตของวัยรุ่นในด้านการมองคุณค่าในตนเองและความพึงพอใจในชีวิตในระดับชั้นมัธยมศึกษาพบว่าบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับบิดามารดาและกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการมองเห็นคุณค่าในตนเองและความพึงพอใจในชีวิต

2.2.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพงานวิจัยในประเทศ

สุมาลี สุวรรณภักดี (2541: 72) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลในเขตภาคใต้ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัญชลี ทองจันทร์ (2546: 78) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนสูงสุดเท่ากับ .354

ลอว์เรนซ์ (Lawrens. 1976:418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้นเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัวกระฉับกระเฉง ก็จะมีคามสนใจในการเรียน และยอมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

สุพิชญา ธีรกุล และคนอื่นๆ (2524:182-187) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. ภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่น การวางแผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อาคารถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงาม เป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่น น่าเรียนสภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาด สวยงาม โต๊ะเก้าอี้ มีเพียงพอกับจำนวน

นักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ผลดี

2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความต้องการของการศึกษา และตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย

3. แบบเรียนและบทเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้อีกทั้งสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนก็คือ การจัดบทเรียนซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน และเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็ก และท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การจัดใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครู ว่าจะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลาและใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่างๆในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง ที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้าง และการประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกันครูต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหาสาขาวิชาไม่ควรยึดเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้นอาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียวบางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียนหรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วยสถานที่ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกละบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียนการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนช่วยให้ผู้เรียนไม่น่าเบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้น อย่างไรก็ตามสถานที่ที่จะใช้เรียนต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วิเวกวังเวงจนดูลึกลับน่ากลัว ไม่เสี่ยงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรกและสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยตรง

2.2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพงานวิจัยในประเทศ

วิธฮอล (Withall.1979:347) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบรรยากาศในการเรียนรู้นั้นมีความหมายต่อผู้เรียน กล่าวคือ นักเรียนเห็นว่าประสบการณ์นั้นตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับบุคลิกภาพของเขา และไม่ใช่อากาศที่ขุเข็ญ กล่าวคือ นักเรียนไม่ได้รู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นๆ มีความน่ากลัวหากแต่รู้สึกว่าได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีแต่ความจริงใจต่อกัน

2.2.3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ผู้สอน

งานวิจัยในประเทศ

ภาวิณี สุทธิพิเชษฐภักดิ์ (2545:144) พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผู้สอนต่างกัน มีการปรับตัวแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยที่สำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทเลอร์ (Tyler. 1964:16) ศึกษาสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติพบว่า ความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่ออุดมคตินั้น ครูต้องมีการสื่อความเข้าใจที่ดีกับนักเรียนเป็นมิตรที่ดี ให้ความรักความเอาใจใส่มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียน

มาร์แชล (Marshall.1974:773-775) ได้ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพยาบาลที่เมืองบอสตัน พบว่าสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพยาบาลคืออาจารย์พยาบาลจะต้องเข้าถึงนักศึกษาและยอมรับว่าสัมพันธ์ภาพเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆของนักศึกษา

แฟลนเดอร์ส (ธีรวัฒน์ นิเจนตร. 2526:84 ; อ้างอิงจาก Flanders. 1959:18) ประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนพบว่าอิทธิพลทางอ้อมที่ช่วยให้นักเรียนมีอิสระการแสดงออก เช่นการยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนการยกย่องชมเชยมีความสัมพันธ์กับเจตคติที่ดีต่อครูและช่วยให้นักเรียนมีนิสัยในการทำงานดีขึ้น

2.2.3.3 งานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

งานวิจัยในประเทศ

จุไร ขุ่มรุม (2526:176) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมในกลุ่มเพื่อนของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิต นักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา ดวงแก้ว (2527:155) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนปัญญาสภาพแวดล้อมทางปัญญาและฐานะทางสังคมมีติดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับชั้น ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 314 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเพื่อนที่มีสัมพันธ์ภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

เดวิด (David.1971: 5789-A) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ในชั้นมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงกว่านักเรียนที่มีพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียนน้อย

บอยด์ (Boyd.1979:175) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าทางวิชาการ ของ นักศึกษาผิวดำ จำนวน 800 คน จากมหาวิทยาลัย 40 แห่ง ในช่วง 10 ปี (ระหว่างค.ศ. 1970-1979) พบว่า ความเปลี่ยนของผลความสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ชัดเจน ในช่วง 10 ปี วัดได้จากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนของ นักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จทางด้านการเรียน และสามารถใช้ชีวิตภายในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamene. 1967:886-887) จำนวน 238 คน เป็นนักเรียนชาย 108 คน และนักเรียนหญิง 130 คนซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน (คน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	87
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	69
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	82
รวม	238

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัย ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับลักษณะของท่านตามความจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. ระดับชั้น () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

4. วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่

() สูงกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนของ อมรรัตน์ หอมชื่น (2548 : 81 – 82)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ 2 โดย

ลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนในลักษณะเห็นด้วยมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนในลักษณะเห็นด้วยบ้าง ไม่เห็นด้วยบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความที่ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	การเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ข้อใดข้อหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ข้อใดข้อหนึ่งให้ตรงกับแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำเกือบทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำบ้างไม่ทำ บ้าง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำน้อยครั้งมากจนแทบจะไม่ทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
0	นักเรียนทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ หลังจากที่ได้เรียนในชั้นเรียนแล้ว					

เกณฑ์การให้คะแนนที่มีความหมายทางบวก

ด้านความรู้	ด้านความรู้สึก	ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	(คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	5
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	4
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	3
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	น้อยครั้งที่สุด	1

ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนนตรงข้ามกับข้อความที่มีความหมายทางบวก

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีทัศนคติทางปานกลางต่อการเรียน

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีทัศนคติต่อทางลบต่อการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ของ อริศรา จารุรัตน์ (2547 : 162 – 163)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านมากที่สุด

จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับกรกระทำของท่านน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การสนับสนุนด้านวัตถุ</u> ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนซื้ออุปกรณ์การ เรียนอย่างเพียงพอ					
00	<u>การสนับสนุนด้านวาจา</u> ผู้ปกครองช่วยสอนการบ้านนักเรียนเมื่อมี ปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการ
วิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 -5.00	หมายถึง	มีการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.66	หมายถึง	มีการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33	หมายถึง	มีการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน

1. ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะกายภาพทางการเรียนผู้วิจัย
2. ศึกษาแบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียนของ พัชรพร ศรีจันทร์อินทร์
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียนตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนสะอาด					
00	<u>สื่ออุปกรณ์การเรียน</u> ในห้องเรียนมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมสำหรับ ค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ Internet ฯลฯ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด 5	1
จริง 4	2

จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้ แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 -5.00	หมายถึง	ลักษณะกายภาพทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.66	หมายถึง	ลักษณะกายภาพทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33	หมายถึง	ลักษณะกายภาพทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนครู

1. ศักขานิชยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนครู
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนครูของ อริศรา จารุรัตน์ (2547: 172 – 173)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนครูตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลีเคอร์ธ มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0	<u>ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู</u> นักเรียนให้ความเคารพ เชื่อฟังครู					
00	<u>ด้านสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน</u> ครู ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 -5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1. ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ อริศรา จารุรัตน์ (2547: 174 – 175)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ

2 โดยลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน					
00	เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา เพื่อนให้คำแนะนำได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 -5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.66	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของ วรณานันท์ (2549 : 121 – 123)
3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ตามแนวคิดที่ได้ข้อ 1 และ 2 โดยลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนไม่เคยลอกงานของเพื่อนส่งครู					
00	นักเรียนไม่กล้าซักถามผู้อื่นเมื่อ นักเรียนมีข้อสงสัยที่ไม่เข้าใจ					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก	(คะแนน)
จริงที่สุด	5
จริง	4
จริงบ้าง	3

ข้อความความหมายทางลบ	(คะแนน)
	1
	2
	3

จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 -5.00	หมายถึง	นักเรียนมีการปรับตัวดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 - 3.66	หมายถึง	นักเรียนมีการปรับตัวดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.33	หมายถึง	นักเรียนมีการปรับตัวไม่ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หาคความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถามโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร.พาสณา จุลรัตน์ อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์ โสภาก และอาจารย์นันทวิทย์ เผ่ามหานาคะ ตรวจสอบแก้ไขทางด้านเนื้อหา ข้อคำและภาษา ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียน วิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร มี 2 ขั้นตอนดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนประจำช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบทดสอบที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t -test โดยเลือกข้อ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้เป็นแบบทดสอบในการวิจัย ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 19 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.147 – 5.150

2.1.2 ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง จำนวน 8 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.183 – 5.657

2.1.3 ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.020 – 3.688

2.1.4 ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.280 – 5.883

2.1.5 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 11 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.510 – 4.292

2.1.6 ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.118 – 5.000

2.2 ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เพื่อนำมาใช้ในการวิจัย ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1 ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 19 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9273

2.2.2 ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง จำนวน 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8701

2.2.3 ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน จำนวน 16 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9487

2.2.4 ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 19 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9333

2.2.5 ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 11 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8624

2.2.6 ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน จำนวน 16 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8706

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเองจำนวน 238 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1-25 ธันวาคม 2549 และได้รับกลับคืนมาครบทุกฉบับ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบ มาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบคำถามครบทุกข้อปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

4. สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

4.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25%

กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test

4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดย วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา

(α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

4.3.1 วิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

4.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	เพศ : นักเรียนชาย
X_2	แทน	เพศ : นักเรียนหญิง
X_3	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 4
X_4	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 5
X_5	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6
X_6	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_7	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรี

X_8	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ปริญญาตรี
X_9	แทน	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี
X_{10}	แทน	ทัศนคติต่อการเรียน
X_{11}	แทน	การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง
X_{12}	แทน	ลักษณะกายภาพทางการเรียน
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{14}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	การปรับตัวด้านการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับ ชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	108	45.40
	หญิง	130	54.60
	รวม	238	100.00
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	87	36.60
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	69	29.00
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	82	34.50
	รวม	238	100.00
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	สูงกว่าปริญญาตรี	57	23.90
	ปริญญาตรี	124	52.10
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	57	23.990
	รวม	238	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 238 คน

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.62 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.38

จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.55 รองลงมา มัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 34.45 เป็นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 28.99

จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมา มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.95 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.58	.34	สูง
ทักษะคิดต่อการเรียน	3.32	.38	ปานกลาง
การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง	3.26	.47	ปานกลาง
ลักษณะกายภาพทางการเรียน	3.29	.44	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.40	.44	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.79	.37	ดีพอใช้
การปรับตัวด้านการเรียน	3.33	.36	ดีพอใช้

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับสูง ทักษะคิด

ต่อการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะกายภาพทางการเรียน อยู่ในระดับดีพอใช้ สัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน อยู่ในระดับดีพอใช้ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในระดับดีพอใช้ และการปรับตัวด้านการเรียน อยู่ในระดับดีพอใช้

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับชั้นปีที่ 4 โรงเรียนสาริต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับการปรับตัวของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	X14	Y
X1	1.000	-1.000**	-0.184**	0.031	0.156*	-0.216*	0.082	-0.106	0.042	-0.144*	-0.095	0.156*	-0.162*	-0.127	-0.083
X2		1.000	0.184**	-0.031	-0.156*	0.216*	-0.082	0.106	-0.042	0.144*	0.095	-0.156*	0.162*	0.127	0.083
X3			1.000	-0.485**	-0.550**	0.260*	-0.078	-0.023	0.106	0.194*	0.379**	-0.297*	0.394**	-0.066	0.133**
X4				1.000	-0.463**	-0.101	0.032	0.001	-0.033	-0.106	0.059	0.131*	0.268**	0.104	0.083
X5					1.000	-0.167*	0.049	0.023	-0.075	-0.096	-0.441**	0.176*	-0.655**	-0.033	-0.214**
X6						1.000	-0.115	0.101	-0.003	0.286**	0.069	-0.137*	0.123	-0.026	0.068
X7							1.000	-0.585**	-0.315**	0.038	0.123	0.147*	-0.018	0.060	0.141*
X8								1.000	-0.585**	-0.074	-0.124	-0.127	-0.111	-0.022	-0.177**
X9									1.000	0.048	0.022	0.002	0.147*	-0.034	0.066
X10										1.000	0.227**	0.055	0.193**	0.308**	0.385**
X11											1.000	-0.098	0.418**	0.046	0.321**
X12												1.000	0.086	0.294**	0.078
X13													1.000	0.339**	0.422**
X14														1.000	0.417**
Y															1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันทางบวก กับการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ทศนคติต่อการเรียน (X_{10}) สนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_7)

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) และ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ปริญญาตรี (X_8)

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย เพศ : นักเรียนชาย(X_1)เพศ : นักเรียนหญิง (X_2)ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรี (X_9) และลักษณะกายภาพทางการเรียน (X_{12})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	10.263	2.566	30.349**
Residual	233	19.698	.085	
Total	237	29.161		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า มี 4 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับ
 ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
 กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดัง
 รายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4
 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₄	.255	.057	.267	.422	.178	51.025**
X ₁₄ X ₁₀	.207	.053	.222	.523	.273	44.187**
X ₁₄ X ₁₀ X ₁₃	.178	.051	.219	.566	.321	36.845**
X ₁₄ X ₁₀ X ₁₃ X ₁₁	.127	.046	.167	.585	.343	30.349**
	a = .663					
	R = .585					
	R ² = .343					
	SE _{est} = .2908					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับ
 ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด
 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₄) ทศนคติต่อการเรียน (X₁₀) สัมพันธภาพระหว่าง
 นักเรียนกับครู (X₁₃) และ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X₁₁) โดยปัจจัย 4 ปัจจัยนี้ สามารถ
 อธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 34.3 และนำ
 ข้อมูลมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .663 + .255X_{14} + .207X_{10} + .178 X_{13} + .127X_{11}$$

สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐานได้แก่

$$Z = .267 X_{14} + .222X_{10} + .219 X_{13} + .167X_{11}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ กับการปรับตัวด้านการเรียนช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamene. 1967:886-887) จำนวน 238 คน เป็นนักเรียนชาย 108 คน และนักเรียนหญิง 130 คนซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 7 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.147 – 5.150 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9273

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.183 – 5.657 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8701

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.020 – 3.688 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9487

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.280 – 5.883 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9333

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 11 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.510 – 4.292 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8624

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.118 – 5.000 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8706

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเองจำนวน 238 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1-25 ธันวาคม 2549 และได้รับกลับคืนมาครบทุกฉบับ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบ มาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบคำถามครบทุกข้อปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ทักษะคิดต่อการเรียน (X_{10}) สนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{11}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) และ สัมพันธภาพ

ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี (X_7)

2.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ปริญญาตรี (X_8) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : นักเรียนชาย (X_1) เพศ : นักเรียนหญิง (X_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรี (X_9) และลักษณะกายภาพทางการเรียน (X_{12})

4. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{14}) ทศนคติต่อการเรียน (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{13}) และ การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง (X_{11}) โดยปัจจัย 4 ปัจจัยนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 34.3

5. สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ได้แก่

5.1 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .663 + .178X_{13} + .207X_{10} + .255 X_{14} + .127X_{11}$$

5.2 สมการพยากรณ์การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .219 X_{13} + .222X_{10} + .267 X_{14} + .167X_{11}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 ทศนคติต่อการเรียน การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ของช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นระดับชั้นที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน เช่น เปลี่ยนจากระดับช่วงชั้นที่ 3 เป็นระดับช่วงชั้นที่ 4 นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 เป็นการเรียนวิชาพื้นฐานแต่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 เปลี่ยนเป็นแผนการเรียนต่างๆ เช่น แผนการเรียน วิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ดังนั้นนักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ เช่นระบบการเรียนการสอน เพื่อนๆ รุ่นพี่ และกฎระเบียบของโรงเรียน นักเรียนต้องกระตือรือร้น สนใจในการเรียนและปรับตัวด้านการเรียนให้เข้ากับแผนการเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

1.2 ทศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01แสดงว่า นักเรียนที่มีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนมี ความคิดที่ดีต่อการเรียน โดยการคิดถึงคุณค่า และเห็นประโยชน์ของการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ที่จะนำวิชาความรู้ที่ได้รับ ไปถ่ายทอดอบรมสั่งสอนพัฒนาตนเองและ สังคมไปในทางที่ถูกต้อง มีความรู้สึก ความชอบ ความพอใจต่อการเรียนและครูผู้สอน บรรยากาศการเรียน การสอน และมี แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ ครูผู้สอน กำหนด ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย ทบทวนบทเรียน และขยันทำการบ้าน ทำให้นักเรียนมีความ สนุกสนานต่อการเรียน ดังที่ แกร์ริสัน (Garrison : 1972 :30-33) กล่าวว่าทัศนคติหมายถึง แนวโน้มที่ บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุ สัญลักษณ์ มโนภาพ หรือสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิถีทางที่แน่นอน

1.3 การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครองดี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองภายในครอบครัวให้การสนับสนุนทางด้านการเรียนของนักเรียน ให้ความสนใจซักถาม แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้านการเรียน ให้เงินและทุนทรัพย์ในการใช้จ่าย ให้นเวล่านักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียน ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน และผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียนแก่นักเรียนทั้งทางด้านวัตถุ และทางด้านวาจาอย่างมากนั้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีข้อจำกัดทางวัตถุรวมทั้งการเอาใจใส่จากผู้ปกครองที่คอยแนะนำให้คำปรึกษาทางด้านการเรียน ช่วยชี้แนะวางแผนการเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล พิกุลณี (2531:49) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านส่วนตัวด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภทโรงเรียน กรณีศึกษาจังหวัดลำปางพบว่า การสนับสนุนการเรียนรู้จากพระเถระในวัดมีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครู มีการปรับตัวด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นการปฏิบัติตนของ นักเรียนต่อครู และ การปฏิบัติตนของ ครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยการที่นักเรียนให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูเต็มความสามารถ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบกับปัญหา ตั้งใจเรียนและ สนใจในบทเรียนที่ครูสอน และ ครูให้ความรักความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน และให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียนและ ด้านส่วนตัว เมื่อครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน นักเรียนจะรู้สึกเป็นกันเองและปรับตัวเข้ากับครูได้ดีในขณะเดียวกันนักเรียนต้องให้ความเคารพและเชื่อฟังครูด้วยความจริงใจ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยี (Yee.1971:22-23) ที่ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีอิทธิพลมาก ถ้ามีสัมพันธภาพทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวที่ดี แต่ถ้ามีสัมพันธภาพทางลบก็จะทำให้เกิดความคับข้องใจ วิตกกังวลปรับตัวไม่ได้

1.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนของ นักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิด

ความสำเร็จทางด้านการเรียน และ สามารถใช้ชีวิตภายในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข ดังที่ กรอนลันด์ (จันทรภา พลุสนอง. 2546 :40; อ้างอิงจาก Gronlund.1959) กล่าวว่าเมื่อเด็กเข้าโรงเรียน ได้มีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยเดียวกัน ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนเด็กจะได้รับรู้บทบาท ของตนเองว่าควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อต้องการอยู่กับเพื่อนการที่ได้กอยู่ร่วมกับเพื่อนทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นมีความมั่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เขาสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูติญา แสนละมุน (2544:90) ที่ได้ศึกษาการปรับตัว ของนักเรียนในโรงเรียนประจำ ของโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย พบว่านักเรียนที่สามารถปรับตัวได้อันเนื่องมาจากการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนได้พูดคุยกับเพื่อนส่งเสริมให้มีการปรับตัวดี

1.6 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นคุณค่าทางด้านการเรียน ต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาเล่าเรียนสูงๆ มากกว่าตน เพราะเห็นคุณค่าของการเรียนว่าสามารถหางานทำที่มีรายได้สูง และมีเกียรติยศ จนสามารถดำเนินชีวิต และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงพยายามอบรมสั่งสอนให้บุตรพยายามปรับตัวด้านการเรียนเมื่อประสบปัญหา อันจะเป็นแนวทางให้ประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 และ ระดับการศึกษาผู้ปกครอง : ระดับปริญญาตรี อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้น เมื่อเรียนรู้มากขึ้นทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น และการเรียนเป็นการเรียนในรูปแบบเดิม ทำให้การเรียนการสอนเหมือนเดิม ไม่น่าสนใจ ประกอบกับนักเรียนส่วนใหญ่เริ่มสนใจเกี่ยวกับงานศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคตและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเตรียมความพร้อม ในการ สอบ O-Net และ สอบมาตรฐานระดับชาติแบบก้าวหน้า (A-Net) จึงไม่สนใจที่จะปรับตัวในการเรียนในห้องเรียนมากกว่าการไปเรียนพิเศษเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่อไป

2.2 ระดับการศึกษาผู้ปกครอง : ระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ สามารถชี้แนะ แนะนำนักเรียนในทางที่ถูกต้องได้ แต่ไม่สามารถแนะนำนักเรียนได้ทุกเรื่อง โดยให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง จึงทำให้นักเรียน เรียนรู้ได้ในบางเรื่องและ ผู้ปกครองอาจไม่มีเวลาให้นักเรียน ให้เพียงแต่เงินเพื่อให้

สามารถซื้อสิ่งที่นักเรียนต้องการเท่านั้น ดังนั้น เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน จึงไม่มีผู้ชี้แนะให้แก้ปัญหาก็ได้เหมาะสม จึงทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ มี 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย เพศ : หญิง ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาผู้ปกครอง : ต่ำกว่าปริญญาตรี และ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน อภิปรายได้ดังนี้

3.1 เพศ : ชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนชายบางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชายมีเป้าหมายในชีวิต และสนใจที่จะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา และ นักเรียนชาย พื้นฐาน ด้านการเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่ดีและสนใจในการเรียน และ ความก้าวหน้าในอนาคต

นักเรียนชายบางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ ไม่สนใจการเรียน พ่อแม่สามารถมีเงินเลี้ยงดูได้ และนักเรียนชายมีพื้นฐาน ด้านการเรียน ครอบครัว และสภาพแวดล้อมไม่ดี

3.2 เพศ : หญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนหญิงบางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนหญิงมีพื้นฐานการเรียน สภาพแวดล้อม และ ฐานะของครอบครัวดี จึงทำให้การปรับตัวด้านการเรียนดี

นักเรียนหญิงบางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนหญิงมีปัญหาในการคบเพื่อน สนใจในเรื่องสวยงามๆ และ มีพื้นฐานการเรียน สภาพแวดล้อม และ ฐานะของครอบครัวดี จึงทำให้การปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี

3.3 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียนใน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาแล้ว จึงง่ายต่อการเรียน และ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนดี ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนดี

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนไม่สนใจในการเรียนตั้งแต่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่เข้าเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ประกอบกับนักเรียนขาดความถนัดในวิธีการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี

3.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ แสดงว่า นักเรียนบางคนผลสัมฤทธิ์สูงมีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงถึงความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่แสดงผลเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสูง มีการปรับตัวด้านการเรียนสูง เพราะ นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน กระตือรือร้นในการเรียน รู้จักพึ่งตนเองและ นักเรียนตั้งใจเรียน นักเรียนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน ต้องการ

ได้รับการยอมรับ มุ่งเรียนให้บรรลุผล ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของนิภาพร จินดาวัฒน์ (2512 : 33-39)ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการปรับตัวในสังคม พบว่า เด็กมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวดี

นักเรียนบางคนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ทั้งนี้ เพราะ นักเรียนไม่ต้องการมุ่งหวังการเรียนในอนาคต และ ขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีการ ปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี

3.5 ระดับการศึกษาผู้ปกครอง : สูงกว่าปริญญาตรีมีความไม่มีสัมพันธ์กับการ ปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรี มีการปรับตัว ด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองเล็งเห็นประโยชน์ของการศึกษาเล่าเรียน จึงให้การดูแลเอาใจใส่

นักเรียนบางคนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการปรับตัวด้านการ เรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองไม่มีเวลา ในการอบรมเลี้ยงดู ต้องทำงานส่งนักเรียนเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองบางคนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนของนักเรียน และผลักความดูแลไปให้ ทางโรงเรียน ไม่ติดตามผลการเรียนของลูก ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นหน้าที่ทั้งทางบ้าน และโรงเรียน จะต้องร่วมมือกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี

3.6 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ แสดงว่า นักเรียนบางคนก็ ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ ลักษณะทาง กายภาพทางการเรียนดี มีผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้อ มี ประสิทธิภาพ เช่น ด้านอาคารสถานที่ และสื่ออุปกรณ์ ช่วยในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ เต็มที่ จึงทำให้การปรับตัวด้านการเรียนดี ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนไม่ดี มีผลต่อการปรับตัว ด้านการเรียนของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้อไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ด้านอาคารสถานที่ ชำรุดทรุด โทรมไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน หรืออุปกรณ์การเรียนไม่พร้อม สิ่งเหล่านี้มักเป็นปัญหามา จึงทำให้ การปรับตัวด้านการเรียนไม่ดี ดังที่ ลอร์เรนซ์ (Lawrehce.1976-418) กล่าวว่า ลักษณะทางกายภาพด้าน การเรียนการสอน เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้ นักเรียนสนใจเรียน และ รอเจอร์ส (Rogers.1969:118) กล่าวว่าบรรยากาศการเรียนการสอนที่เกิดจาก ความจริงใจการยอมรับ และการเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความสุขา ยใจ สะดวกใจในการเรียน ทำให้เกิดแรงจูงใจและแรงกระตุ้นในการเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่นๆ (2524:182-187) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องเรียนที่มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าว ไม่มีเสียงรบกวน สภาพห้องเรียน สะอาดเป็นระเบียบ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทักษะคิดต่อการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง โดยปัจจัย 4 ปัจจัยนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 34.3

4.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับแรก แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดี ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นการที่นักเรียนและ เพื่อนช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน มีความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนม และเมื่อมีปัญหาทั้งในด้านการเรียน ด้านส่วนตัว ก็สามารถปรึกษาเพื่อนในห้องได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน มีความตั้งใจเรียนนักเรียนจึงมีการปรับตัวด้านการเรียนได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพิพัฒน์ แป้นอาทิตย์ (2545.91) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กำลังอยู่ในวัยที่ต้องการเพื่อน ถ้าสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนๆ ในโรงเรียนได้ดีย่อมมีความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจในตัวเอง มักประสบความสำเร็จในด้านการเรียนอยู่เสมอ

4.2 ทักษะคิดต่อการเรียน ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสอง แสดงว่า นักเรียนที่มีทักษะทางบวกต่อการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมี ความคิดที่ดีต่อการเรียน โดยการคิดถึงคุณค่า และเห็นประโยชน์ของการเรียนในช่วงชั้นที่ 4 ที่จะนำวิชาความรู้ที่ได้รับ ไปถ่ายทอดอบรมสั่งสอนพัฒนาตนเองและ สังคมไปในทางที่ถูกต้อง มีความรู้สึก ความชอบ ความพอใจต่อการเรียนและครูผู้สอนบรรยากาศการเรียน การสอน และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามที่ครูผู้สอน กำหนด ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ทบทวนบทเรียน และขยันทำการบ้าน ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนานต่อการเรียน ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้ากับเพื่อนได้ง่ายไม่ว่าจะเป็นในเรื่องใดก็ตาม เช่น เรื่องการแบ่งเวลาในการเรียน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน หรือการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดังที่ แกริสัน (Garrison : 1972 :46-48) กล่าวว่าทัศนคติหมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองต่อวัตถุ สัญลักษณ์ มโนภาพ หรือสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิถีทางที่แน่นอน

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสาม แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับครูดี ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นการปฏิบัติตนของ นักเรียนต่อครู และ การ

ปฏิบัติตนของ ครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้นการปฏิบัติตนของ นักเรียนต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูจนสามารถทำได้ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบกับปัญหา ตั้งใจเรียน และสนใจในบทเรียนที่ครูสอน และการปฏิบัติตนของ ครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน และให้คำปรึกษาทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว จึงทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และสนใจในการเรียนมากขึ้น ครูให้ความรัก ความเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นที่ปรึกษาที่ดีเมื่อนักเรียนมีปัญหา ส่งผลให้นักเรียนมีการปรับตัวด้านการเรียนได้ดี ดังที่ ยี (Yee.1971:22-13) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นองค์ประกอบ ทางสังคมอย่างหนึ่ง เมื่อเป็นองค์ประกอบ ทางสังคมก็เป็นระบบการปฏิบัติสัมพันธ์ของคนในองค์กรนั้นนั่นคือ ในโรงเรียนจะมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับตัวแทนอื่นๆ โดยเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูนั้นมี อิทธิพลมาก ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และปรับตัวที่ดี แต่ถ้ามีการปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจ วิตกกังวลปรับตัวไม่ได้

4.4 การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ส่งผลต่อการการปรับตัวด้านการเรียน
แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสี่ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการเรียนรู้จากผู้ปกครองมาก ทำให้มีการปรับตัวด้านการเรียนดี ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียนทั้งทางวัตถุ และทางด้านวาจาอย่างมากนั้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีข้อจำกัดทางวัตถุ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองที่คอยแนะนำ ให้คำปรึกษาทางด้านการเรียน ช่วยชี้แนะวางแผนการเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล พิกุลณี (2531 :49) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตาม ประเภทโรงเรียน: กรณีจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนการเรียนรู้จากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทศนคติต่อการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ การสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลเพื่อ

พิจารณาเพื่อหาแนวทางส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการปรับตัวได้ดีส่งผลให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนี้

1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน ระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานครมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มมาก ๆ ทั้งทางด้านวิชาการและด้านสนทนากิจการ เช่น ทักษะศึกษา การเข้าค่ายชมรม ทางวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 ทักษะคิดต่อการเรียนส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นอันดับสอง ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนให้น่าตื่นเต้นเร้าใจ และสนุกสนานมากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ การจัดทัศนศึกษาไปชมกิจกรรมทางวิชาการที่สถาบันอื่น ๆ ทั้งในและนอกประเทศ เป็นต้น

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ เป็นอันดับสาม ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนกับครูได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น เช่น ทักษะศึกษา เป็นต้น

1.4 การสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 เป็นอันดับสี่ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น เช่น จัดงานวันพบผู้ปกครอง งานวันแม่ งานวันพ่อ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบการปรับตัวด้านการเรียน ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ในโรงเรียนสาธิตรัฐบาลทุกโรงเรียน

2.2 ควรมีการทดลองพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทักษะคิดต่อการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กลุ่มสัมพันธ์ (Interaction Group) การวิเคราะห์สัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Transactional Analysis) เป็นต้น เพื่อส่งผลให้มีพัฒนาการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนด้วย

2.3 ควรศึกษาการปรับตัวด้านการเรียน กับนักเรียนในแผนการเรียนอื่นๆ ที่พบปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน เช่น นักเรียนในแผนการเรียนศิลป์-อังกฤษ นักเรียนในแผนการเรียนศิลป์-คณิตศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิช. (2519). ปัญหาสังคม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- กัณกนิษฐ์ เกษมพงษ์ทองดี. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนี
จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพน กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. (2526). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว 2. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- โกวิท วรรณพัฒน์. (2536). “การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีในโรงเรียน” เอกสารวิชาการ.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง
เสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กมล ภูประเสริฐ. (2540). ปฏิรูปการศึกษานโยบายสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานการประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงรัง. (2524). สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- กัณกนิษฐ์ เกษมพงษ์ทองดี. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลราชชนนี จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพน กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- กันต์ฤทัย คลังพหล. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับอัตโนทัศน์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี.
ปรินญาณิพน กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์
- กิตติวดี บุญเชื้อ. (2540). การเรียนรู้อย่างมีความสุข. กรุงเทพฯ :
กรมวิชาการ. (2544). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐานพุทธศักราช 2544 คู่มือการแนะแนว.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมการแพทย์. (2529). คู่มือสุขภาพจิตสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.
- กรมการศึกษาสงเคราะห์. (2544). รายงานวิชาการวิจัยการศึกษา และสภาพความต้องการในการจัด
กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา
สงเคราะห์. กรมสามัญศึกษา ปี 2544. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.

- กองนโยบายและแผน. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). นโยบายและ
มาตรการในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544). ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กองสุขภาพจิต. (2532). รายงานแบบ ส.2.1.กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2512). จิตวิทยาตำราวิชาชุดक्रमมัธยมศึกษาของคุรุสภา วิชาครูตอน 3.
กรุงเทพฯ : องค์การคุรุสภา
- _____. (2518). กระบวนการของการเรียน ค่านิยมและศีลธรรม วัยรุ่น และการปรับปรุง
บุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ : ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
สำนักงาน คณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. คู่มืออบรมปฏิบัติการกระบวนการเรียนการสอนแบบ.
- งามตา วณิชานนท์. (2535). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา กาญจนโชติ. (2532). การปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ภาคใต้. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา เกษมศรีสังข์. (2537). วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จักรินทร์ พริ้งทองฟู. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ. ปรินูณานิพนธ์. กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จารุวรรณ ตั้งศิริมณฑล. (2529). สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
รัฐบาลใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ เอ็มเอี่ยม. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรา วสุวานิช. (2538). สุขภาพจิตและการปรับอารมณ์. กรุงเทพฯ:ป.สัมพันธ์การพิมพ์
- จำเนียร ช่างโชติ และคนอื่นๆ. (2524). จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ฉลองรัฐ อินทรีย์ และคณะ. (2527). ปัญหาและความต้องการของวัยรุ่นไทย. รายงานวิจัย.
กรุงเทพฯ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ฉวี วิชญเนติชัย. (2537). บุคลิกภาพการปรับตัว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ
จันทระเกษม.
- ชาติชาย หมั่นสมักร. (2542). การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษคณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. .
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมา ศรีแก้ว .(2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์.กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมน ศรีแก้ว. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพฯ.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2544). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: บริษัท จูนพับลิชชิง จำกัด.
- ชมพูนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุช พงษ์ศิริ. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอพักผู้ป่วย
ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ รมณียกุล. (2542). การดำเนินโครงการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 6. จังหวัดลพบุรี : หน่วยการศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6.
- ดนัย ไชยโยธา. (2532, พฤศจิกายน-ธันวาคม). สุขภาพจิต. วารสารจันทร์เกษม.ปีที่ 4 (205); 12-15.
- ดร.ณรัตน์ ผลสวัสดิ์. (2544). การปรับตัวและสุขภาพจิตของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับ
บุคลากรประจำ (กศ.บป.) สถาบันราชภัฏพระนคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- ดารณี ประคองศิลป์. (2530). *การศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาแพทยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2544). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- นักเรียนเป็นศูนย์กลาง. (2540). *สำนักงานประสานงาน โครงการพัฒนาทรัพยากร*.
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เนติกุลการพิมพ์.
- เวรณี กรีทอง.(2544). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- อุบลวรรณ บุญธง. (2546). *การศึกษาความแตกต่างทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าใน
ตัวเองและการปรับตัวของพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อรพิน ชูชม; และอัจฉรา สุขารมณ์. (2532). *องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรัญ มุลคำ ; และสุวิทย์ มุลคำ. (2544). *การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ.ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- Acher, Hocevar Michel.(1995, June). "The education Quality System : A Content
Validation (Partnerships Organization Development)," *Dissrtation Adstracts
International*.56(1):192-197.
- Anderson.J. (n.d., March). *Effects of Classroom social climate on Individual Learning*,
American Education Research Journal. 7: 135-152.
- Atkinson, R.L. and others.(1993). *Introduction to Psychology*. 11th ed. Philadelphia: Harcourt
Brace College Publishers.
- Broadfoot, Patrician. (1994, April). "Approacher to Quality Asurance and Control in other
Countries," *Presented ad The Annual Meetting of the Mid-South Education
Research Association*. 6(15):4-8.
- Cogan, Morris L.(1975, April). "Studies of Teacher Behavior". *The Journal os Experinental
Education*. 135-139.
- Donald, Elmer.(1969, May). "A comperative Study of the Opinions of Students. Faculty and
Local Bard Members Regarding the Appropriate Elements of Student Activities
Program in Metropolitan Virginia Community Colleges." In *Dissertation Abstracts*.
29(4):2146.

- Fenigstein, A. Scheier, M.F. and Buss, A.H. (1975, December). "Public and Private Self-Consciousness Assessment and Theory." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 43(4):522-527
- Friedman, G.A ; & McClelland, David C. (1984). *A Cross Cultural Study of Relationship between Children Rearing Practices and Achievement Motivation Appearing in Folktales*. New York: Rinehart & Winston Inc.
- Gilmer, B. and other. (1971). *Industrial and Organizational Psychology*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Good, V.C. and other. (1973). *Ed Dictionary of Education*. New York: McGraw- Hill Book Company.
- Gorow, Teena Ruark. (1997, July). "Elementary School Teacher Judgments of School Climate and Job Satisfaction in High - and - Performing School (High Performing 7)0" *Dissertation Abstracts International*. 56(1) : 41-A.
- Gronlund. (1959). *Sociometry in the Classroom*. New York: Harper Publishers.
- Guilford. J.P. (1967). *Personality*. New York: McGraw - Hill Book. CO., Inc
- Jones, Harold E. (1970). "Personality Development in Children. Austin: University of Texas at Austin, Texas". *Mental Health and Human Relations in Education*. New York: Harper and Brothers Publishers.
- Kinney, T.A., Smith, B.A. ; & Donzella, B. (2001, April). The Influence of Sex, Gender, Self - Discrepancy and Self - Awareness on Anger and Verbal Aggressiveness among U.S.A. college Student. *The Journal of Social Psychology*. 141 (2):245-275.
- Lazarus, Richard S. (1961). *Adjustment and Personal*. New York. McGraw - Hill Book Company Inc.
- Moor. (1959, January). Sur Hodges "Strategic Planning Total Quality Management and Quality Conception: An Exploratory Analysis" *Dissertation Abstracts International*. 55(7) : 74-75.
- Nasby, W. (1989, November). Private Self - consciousness, Self - awareness and the Reliability of Self - report. *Journal of Personality and Social Psychology*. 56(6): 950-957.
- Onoda, Larry. (1957, June.). Personality Characteristics of High Achieving and Under-Achieving Japanese American Seanses. *Dissertation Abstracts International*. 25:7726-A.

- Rahman Syed Abbur. (1956,May). An Investigation of the Extent and Causes.
of Dropout in class BIT Through XIT of the Secondary Schools of Decca East
Pakistan. *During Dissertation Abstracts*. 25 (1): 405.
- Rogers, Dorothy. (1977). *Child Psychology*. U.S.A, Monterrey calf, Brooks/ Cole. Inc.
- Rosen, Bernard C. (1961). Family Structure and Achievement Motivation American
Sociological Review.
- Worchel, Stephen ; & Goethalo, George R. (1989). *Adjustment Path Way to Personal
Growth*. New jersey: Prentice Hall, Englewood Cliffs.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนในระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเรียน แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผน การป้องกัน การแก้ปัญหาส่งเสริม และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อมูลใดถูกหรือผิดและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใดคำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนและตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของนักเรียนมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาในครั้งนี้
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 7 ตอนประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครอง
 - ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน
 - ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน

ขอขอบคุณนักเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

นางสาวเสาวคนธ์ สาทา

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับลักษณะของท่านตามความจริงในปัจจุบัน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับชั้น () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม.....
4. วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่
 () สูงกว่าปริญญาตรี
 () ปริญญาตรี
 () ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนในลักษณะ

เห็นด้วยมาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนในลักษณะ

เห็นด้วยบ้าง ไม่เห็นด้วยบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1.	การเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ให้นักเรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์					
2.	การเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ให้นักเรียนพัฒนาตนเอง ได้ดีขึ้น					
3.	การเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ นักเรียนสามารถนำความรู้มา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้					
4.	การเรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ทำให้หางานทำได้ง่าย					
5.	การทำความเข้าใจบทเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เป็นสิ่งที่ยาก					
6.	การทำความเข้าใจบทเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่ง่าย					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนน้อยที่สุด

ด้านความรู้สึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	นักเรียนรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
2.	นักเรียนรู้สึกว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่เรียนซ้ำซากน่าเบื่อ					
3.	นักเรียนสนใจความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการเรียนด้านแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
4.	นักเรียนคิดว่าไม่มีอิสระทางด้านความคิดในการเรียนด้านแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
5.	นักเรียนรู้สึกเครียดเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง					
6.	นักเรียนรู้สึกเบื่อเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง					
7.	นักเรียนรู้สึกไม่มั่นใจในหลักสูตรการเรียนด้านแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
8.	นักเรียนรู้สึกมั่นใจกับการศึกษาต่อด้านแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
9.	นักเรียนมีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในสาขาที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์					

ค. ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

โดยแบ่งเป็นระดับ 5 ระดับ ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำเกือบทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำบ้างไม่ทำบ้าง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ทำน้อยครั้งมากจนแทบจะไม่ทำเลย

ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1.	นักเรียนทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ หลังจากที่ได้เรียนในชั้นเรียนแล้ว					
2.	นักเรียนไม่กระตือรือร้นในการเรียน					
3.	นักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนด้านแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์					
4.	ขณะเรียนนักเรียนมักจะคิดเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน					
5.	นักเรียนมักค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
6.	นักเรียนให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม					
7.	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง					
8.	เมื่อถึงเวลาเรียนนักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน					
9.	เมื่อถึงเวลาเรียนนักเรียนรู้สึกง่วงนอน ไม่อยากเรียน					
10.	นักเรียนอ่านหนังสือประกอบการเรียน					
11.	นักเรียนมักขาดเรียนในวิชาที่คิดว่าไม่สำคัญ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	การสนับสนุนด้านวัตถุ ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนซื้ออุปกรณ์การเรียนอย่างเพียงพอ					
2.	ผู้ปกครองบังคับให้นักเรียนเรียนพิเศษเพิ่มเติมหลังเลิกเรียนทั้งที่นักเรียนไม่อยากเรียน					
3.	ผู้ปกครองบังคับให้นักเรียนเรียนพิเศษเพิ่มเติมในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ทั้งที่นักเรียนไม่อยากเรียน					
4.	การสนับสนุนด้านวาจา ผู้ปกครองช่วยสอนการบ้านนักเรียนเมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน					
5.	ผู้ปกครองคอยช่วยแนะนำเมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน					
6.	ผู้ปกครองไม่มีเวลาพูดคุยกับนักเรียนทุกวันเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน					
7.	ผู้ปกครองมีเวลาคอยซักถามพูดคุยถึงการเรียนของนักเรียน					
8.	ผู้ปกครองไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียนให้แก่ นักเรียน					
9.	ผู้ปกครองไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการอ่านหนังสือแก่นักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10.	ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนเรียนหรือทำกิจกรรมตามความถนัด					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนสะอาด					
2.	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบ					
3.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ					
4.	โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนอย่างเป็นสัดส่วน เช่น ห้องเรียนวิชาการ และห้องปฏิบัติการ					
5.	ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอต่อการเรียนการสอน					
6.	สภาพห้องเรียนเก่า ชำรุด ทันสมัย					
7.	ห้องเรียนมีกลิ่นรบกวน					
8.	ห้องเรียนคับแคบเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน					
9.	ห้องเรียนมีความปลอดภัย					
1.	<u>สื่ออุปกรณ์การเรียน</u> ในห้องเรียนมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมสำหรับ ค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ Internet ฯลฯ					
2.	โรงเรียนมีเอกสารที่ทันสมัย					
3.	โรงเรียนมีตำราเรียนที่ทันสมัย					
4.	ในห้องเรียนมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
5.	ในห้องเรียนมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายเคลื่อนไหว (Power Point) ฯลฯ					
6.	ในห้องเรียนมีอุปกรณ์เชิงปฏิบัติการอยู่ในสภาพ พร้อมใช้งานตลอดเวลา					

ข้อที่	จริงที่สุด	จริง ที่สุด	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
7.	อุปกรณ์ในการเรียนมีสภาพชำรุด ทำให้มีปัญหาในการเรียน					
8.	อุปกรณ์การเรียนการสอนเชิงปฏิบัติการใช้งานยาก ขาดข้อมูลที่เพียงพอ					
9.	โรงเรียนมีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์ทางการเรียนที่ไม่เหมาะสม					
10.	โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเอื้อต่อการค้นคว้าข้อมูล					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u>					
1.	นักเรียนให้ความเคารพครู					
2.	นักเรียนให้ความเชื่อฟังครู					
3.	นักเรียนมักทักทายครูทุกครั้งเมื่อพบในโรงเรียน					
4.	นักเรียนมักทักทายครูทุกครั้งเมื่อพบนอกโรงเรียน					
5.	นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะครูที่นักเรียนชอบเท่านั้น					
6.	นักเรียนตั้งใจเรียนวิชาที่ครูผู้สอนเป็นครูที่นักเรียนชอบเท่านั้น					
7.	นักเรียนให้เกียรติ ยกย่องครูเสมอ					
8.	นักเรียนไม่กล้าที่จะเข้าไปปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครู					
9.	นักเรียนแสดงความช่วยเหลือครูทุกครั้งเมื่อมีโอกาส เช่น ช่วยถืออุปกรณ์การสอน เป็นต้น					
10.	นักเรียนกล้าปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับครูได้					
11.	นักเรียนกล้าซักถามปัญหาการเรียนกับครูนอกห้องเรียนได้					
	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u>					
1.	ครูให้ความสนใจนักเรียนทุกคนโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง					
2.	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
3.	ครูไม่มีเวลาให้กับนักเรียนเพื่อปรึกษาปัญหาการเรียน					
4.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
5.	ครูให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่นักเรียน					
6.	ครูมักทำโทษนักเรียนโดยไม่ฟังเหตุผลของนักเรียน					
7.	ครูสามารถจดจำรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนทุกคนได้					
8.	ครูสนใจในเรื่องการเรียนของนักเรียน					
9.	ครูไม่สนใจปัญหาส่วนตัวของนักเรียน					
10.	ครูคอยตักเตือนเมื่อนักเรียนทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อน					
2.	เมื่อนักเรียนมีปัญหา เพื่อนให้คำแนะนำได้					
3.	เพื่อนในห้องของนักเรียนเห็นแก่ตัว					
4.	นักเรียนไม่ค่อยมีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจได้					
5.	นักเรียนมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนบ่อยครั้งในเรื่องไม่เป็นเรื่อง					
6.	เพื่อนยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน					
7.	เพื่อนของนักเรียนให้กำลังใจกันและกันเมื่อมีปัญหา					
8.	เพื่อนของนักเรียนช่วยกันอธิบายบทเรียนที่ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจ					
9.	เมื่อมีงานเร่งด่วนทุกคนจะช่วยกันทำอย่างเต็มที่					
10.	เพื่อนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่					
11.	เพื่อนส่วนใหญ่ ชอบประชดประชันนักเรียนเสมอ					
12.	นักเรียนพอใจเมื่อได้ทำกิจกรรมกับเพื่อน					
13.	นักเรียนกับเพื่อนมักทำกิจกรรมร่วมกันนอกเหนือจากเวลาเรียน					
14.	นักเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อนเสมอ					
15.	เมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน นักเรียนให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน

คำชี้แจง เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย✓ลงในช่องว่างหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้าง ไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
1.	นักเรียนอ่านหนังสือทบทวนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง					
2.	นักเรียนไม่กล้าซักถามผู้อื่นเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยที่ไม่เข้าใจ					
3.	นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เสมอ					
4.	นักเรียนไม่สนใจฟังในสิ่งที่ครูสอน					
5.	นักเรียนเพิ่มเติมความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบภายนอกห้องเรียน					
6.	นักเรียนถามเพื่อนตลอดเวลาที่เรียน					
7.	นักเรียนจดบันทึกตามคำบรรยายและตัวอย่างที่ครูสอนอย่างละเอียดทุกวิชา					
10.	นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนทักษะการคิดของตนเองอยู่เสมอ					
11.	นักเรียนลอกการบ้านของเพื่อนส่งครูเป็นประจำ					
12.	นักเรียนฝึกทักษะในการคิดเพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย					
13.	นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนทักษะการคิดของตนเองอยู่เสมอ					
14.	นักเรียนไม่เคยลอกงานของเพื่อนส่งครู					
15.	นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาพัฒนาความคิดของตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
16.	นักเรียนฝึกทักษะในการคิดเพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย					
17.	นักเรียนมักใช้วิธีเดาเมื่อทำข้อสอบไม่ได้					
18.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียน นักเรียนหาวิธีการเพื่อหาคำตอบด้วยตนเองจนกว่าจะแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ					
19.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียน นักเรียนพยายามใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในการแก้ไขปัญหา					
20.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน นักเรียนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นก่อนคิดแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง					
21.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียนที่ไม่สามารถไขด้วยตนเองนักเรียนขอคำปรึกษาจากครูเพื่อนำมาแก้ไขปัญหของตนเอง					
22.	นักเรียนปล่อยให้ปัญหาเกิดขึ้นหลายปัญหาแล้วค่อยแก้ไขปัญหารวม ๆ กันทีเดียว					
23.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียนนักเรียนไขปัญหาทางการเรียนด้วยตนเองก่อนจะพียงพาคคนอื่น					
24.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางการเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้นักเรียนปล่อยให้ปัญหานั้นสะสมต่อไปโดยไม่หาวิธีทางแก้ไข					
25.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาทางด้านการเรียน นักเรียนจะศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองจนกว่าจะแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ					

ภาคผนวก ข
คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.326
2	3.600
3	3.121
4	3.035
5	2.286
6	3.360
7	2.393
8	5.020
9	2.376
10	2.147
11	5.150
12	2.750
13	3.130
14	3.211
15	4.072
16	2.505
17	3.005
18	2.220
19	3.393

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9273

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.360
2	3.000
3	2.728
4	2.762
5	2.996
6	4.075
7	2.183
8	5.657

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8701

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามลักษณะกายภาพทางการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.826
2	3.550
3	3.035
4	3.564
5	2.436
6	2.198
7	2.917
8	3.688
9	2.996
10	2.996
11	3.457
12	2.436
13	2.226
14	2.302
15	2.496
16	2.020

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9487

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.733
2	2.758
3	3.410
4	2.469
5	2.280
6	2.960
7	3.742
8	3.274
9	2.714
10	4.793
11	-2.614
12	2.996
13	5.461
14	4.320
15	3.837
16	3.528
17	3.742
18	5.463
19	5.883

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9333

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.334
2	3.240
3	2.510
4	3.144
5	2.679
6	3.000
7	-3.901
8	4.292
9	2.523
10	2.714
11	2.668

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8624

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามการปรับตัวด้านการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.194
2	2.497
3	5.000
4	2.828
5	2.923
6	2.575
7	3.473
8	3.113
9	-2.118
10	2.496
11	3.100
12	3.457
13	3.564
14	3.200
15	-2.688
16	3.556

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8706

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวเสาวคนธ์ สาทา
เกิดวันที่	16 ตุลาคม 2523
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	ประเสริฐสุขขอพาทเมนต์ ปรีดีพนมยงค์ 38 ถนนสุขุมวิท 71 แขวงคลองตันเหนือ กรุงเทพฯ 10110
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท ไทเกอร์ อายส์ เทรดิง (ประเทศไทย) จำกัด 52 สุขุมวิท 63 (เอกมัย ซ.4) ถ.สุขุมวิท แขวงพระโขนงเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่อบรม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2535	ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนพระบุปผานันทราชานุเคราะห์ประชาท จังหวัด ขอนแก่น
พ.ศ.2538	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น จากโรงเรียนประชารัฐวิทยาเสริม จังหวัด ขอนแก่น
พ.ศ.2541	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนหนองเรือวิทยาคม จังหวัด ขอนแก่น
พ.ศ.2545	ระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา จากมหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัด นครปฐม
พ.ศ. 2550	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร